

30. szám
2024. december

BUOD Találkozó és Oktatásügyi Konferencia 2024. szeptember 21-22.

dr. Klement Kornél

Az idei BUOD találkozóknak ismét a Kastl melletti Hárshegy Cserkészparkban található Turul Ház adott otthont, ahová Németország számos pontjáról érkeztek az egyesületek képviselői és vezetői. A hétvége folyamán a résztvevők több előadást is meghallgathattak.

Dr. Klement Kornél rövid megnyitóját követően dr. Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár tartott egy rövid visszatekintést. Kiemelte a magyar kormány diaszpóratámogatásainak jelentőségét, amelyek révén számos magyar hétvégi iskola és kulturális szervezet működik Németországban. A jelenlegi támogatások mellett hangsúlyozta a jövőbeli együttműködés és az oktatás fontosságát, valamint bemutatta a „Hazaváró” programot, amely a hazatelepülő magyarokat segíti.

dr. Szilágyi Péter

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség főtitkára, Szórád Gábor előadása a diaszpóra iskolatáborokról szólt, amelyek a magyar nyelv ápolására és történelmi események élményszerű átélésére adnak lehetőséget. A cserkész táborok világszerte fogadják a külhoni és magyarországi fiatalokat, nem feltétlenül cserkész tagsággal.

Szórád Gábor

Ezt követően a résztvevők két előadás közül választhattak.

Az Oktatásügyi Konferencián – ami Pereszlényi Erika szervezésében valósult meg – dr. Balatoni Katalin köznevelési helyettes államtitkár „Magyar oktatás a diaszpórában” című előadását hallgattuk meg, ami után inspiráló beszélgetés ala-

Pereszlényi Erika

kult ki az előadó és a résztvevők között; sok kérdés, ötlet merült fel, mely segítheti a diaszpórában oktatók munkáját. Kitért a jelenlegi iskolai rendszer erősségeire és gyengeségeire, valamint a hatékonyabb és célravezetőbb oktatási struktúra kialakításának lehetőségeire.

dr. Balatoni Katalin

Ezzel párhuzamosan dr. Klement Kornél előadásában hangsúlyozta, hogy a BUOD elnökeként nemcsak a Németországban élő magyarok megszólítását tartja fontos feladatnak, hanem az együttműködés előmozdítását is. A szervezeten belül arra kell összpontosítanunk, hogy egyénként vagy kisebb közösségként mit tehetünk a magyarság megőrzéséért. Feladatunk, hogy ösztönözzük a Németországban élő magyarokat anyanyelvük és hagyományaik megőrzésére.

Az előadások után közösen egy nagyon finom vacsorán vettünk részt. A táncsoportok képviselőinek köszönhetően meglepetés táncszínház is rendeztünk, miközben az udvaron már ropogott a tűz. A tábor tűz köré egyre többen gyűltünk, és hamarosan előkerült egy citera is, amely mellett jól ismert magyar népdalokat és nótákat énekeltünk.

A hétvége második napján Arany Tamás színész, előadóművész és kántor ismertette a „Dramatizált Bibliát”. A színészi múlttal rendelkező kántor a koronavírus-járvány alatt nagyot álmodott, és meg is valósította: a KultúrApostol Csoport vezetésével, a „JÁRMÍKA Jövőkép” Gyermek Alapítvánnyal karöltve, a

BUOD Találkozó és Oktatásügyi Konferencia 2024. szeptember 21-22.

Arany Tamás

nem, vagy korlátozottan juthat el Isten ígéje.

Ezután a BUOD Találkozó résztvevői két témában hallgathattak előadást: „Audio- és videokezelés” Gorzó István és „Pénztárkezelés és egyszerűsített könyvelés” Baczur Magdolna előadásában.

Az Oktatásügyi Konferencia programjaként dr. Balatoni Katalin műhelymunkáján vehettünk részt, ahol az általa kialakított „Így tedd rá” játékos mozgásfejlesztés módszerét ismerhettük meg mindenki nagy örömeire. A népdalokkal, népi játékokkal, mondókákkal átszőtt foglalkozás során szinte észrevétlenül sajátíthattuk el az egyszerű tánclépéseket, közben az előadó a módszertan ismertetésére is nagy hangsúlyt fektetett, ami nagy segítség a gyermekekkel foglalkozó néptáncoktatóknak.

Kádár Orsolya, KCSP ösztöndíjas, Simkó Zsuzsa, Ulm

A találkozón készült képek az alábbi linkeken tekinthetők meg:

<https://c.web.de/@403124498808707676/QUxrKKOPQPu6BUJbsrc3WQ>

<https://c.web.de/@403124498808707676/O-FOH5YgSuarza-gLNr8Pw>

<https://c.web.de/@403124498808707676/1oe0VC75RXyrHZx4CLQXZQ>

A tábortűznél

Avas Máté Bendeguz
KCSP ösztöndíjas

Gottesdienst der Sprachen und Nationen – Nemzetek miséje

2024. május 18-án 18 órakor celebrálták a „Nemzetek miséjét” a frankfurti Szent Bertalan-dómban.

Nem véletlen, hogy minden évben pünkösdre időzítik a Nemzetek miséjét Frankfurtban, amikor is minden miserészletet más-más nyelven celebrálnak.

„Amikor pedig eljött a pünkösd napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd valami lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétszórtak, és szálltak mindegyikükre. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni; úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.” (Az apostolok cselekedetei 2,1-4)

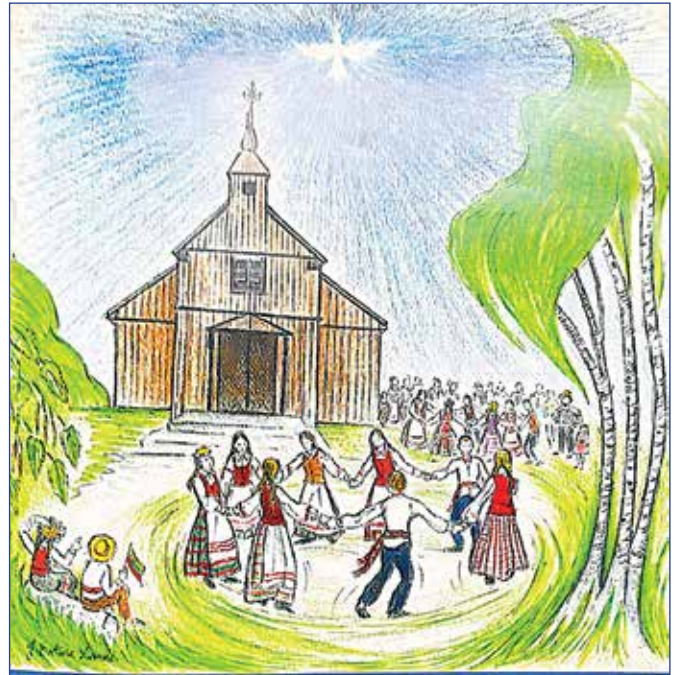
Az a megtiszteltetés ért, hogy engem kértek meg: a magyarokat képviselve olvassam fel az olvasmányt. Büszkeséggel töltött el abban a monumentális templomban ennyi nemzet előtt magyarul olvasni. Mindemellett felemelő érzés volt részt venni a szentmisén. Hallani, látni mily sokan, mily sokféleképpen, de mégis ugyanazzal a vezérgondolattal ünnepeljük pünkösdöt.

(A frankfurti Szent Bertalan-dóm, ismertebb nevén Kaiserdom, a város legnagyobb és egyik legnevezetesebb temploma. S mint kiderült, soha nem volt püspöki katedrális, ezért a dóm elnevezés tulajdonképpen nem helyénvaló.)

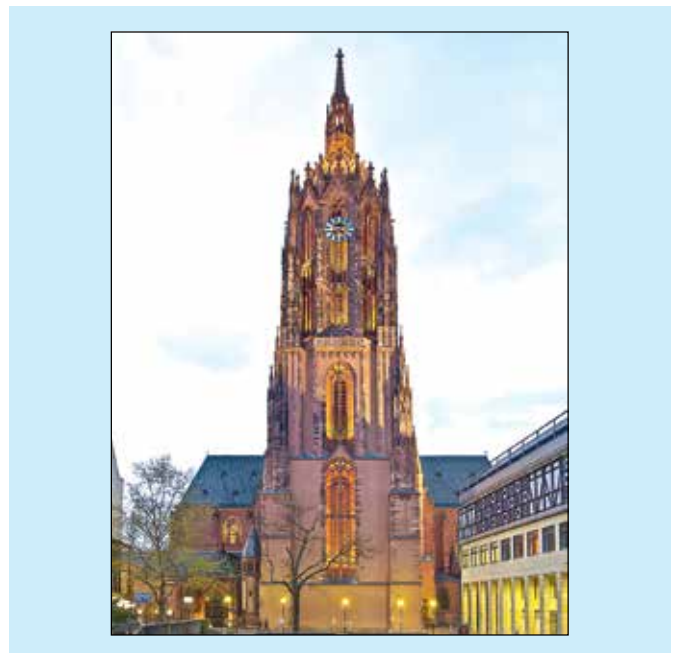
Az eseményről készült összefoglaló videó az alábbi linken tekinthető meg:

<https://www.youtube.com/watch?v=rfOxz5zG73A>

Balogh Eszter Borbála, KCSP ösztöndíjas

Pfingstgottesdienst der Sprachen und Nationen

Tíz méteres kürtőskalács készült Kastl-ban!

„Anyá, amerre csak nézek, csak kürtőskalácsot látok.” – mondta egy kislány az édesanyjának Kastl-ban. Igaza volt!

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség – KMCSSZ – első kerülete nagyszabású kihívásba gyúrta bele magát május 11-én a „Park-pucera” rendezvényen, ahol a résztvevők egy elképesztő méretű, tíz méteres kürtőskalács sütésébe fogtak.

Egyedülálló esemény volt ez, melyben több tucat ember összefogására volt szükség. Nem csupán egy egyszerű sütésről volt szó; a több mint tíz méteres tészta előkészítése és elkészítése kihívások sorát rejtegette. A projekt akár legapróbb részlete is váratlan nehézségek elé állította a résztvevőket, hiszen nagyobb méretben hatványozottabban nehezebb egy-két dolog: a hatalmas mennyiségű tészta meggyúrása, a hosszú parázsfolyosó kialakítása és a tűz folyamatos táplálása (melyből a paraszt merték vaslapáttal). Ezek a sütés során mind-mind megkívánták a csapat összehangolt munkáját.

A tésztát feltekerni a több mint tíz méteres hengerre egy egész órán át tartott, miközben több tucat ember dolgozott szorgosan. Ezt követően pedig a cukrozásra került sor, mielőtt átemelték volna a tűz fölé a hatalmas kürtőskalácsot. A paraszt lapátokkal hordták

Tíz méteres kürtőskalács készült Kastl-ban!

alá, míg a legkisebbek és a legnagyobbak egyaránt lelkesen fújták vagy legyezték az izzó faszenet a donga alatt.

A donga forgatói bátran vállalták a hosszú sütési folyamat alatt a feladatot mindaddig, amíg a kürtőskalács tökéletesen meg nem sült a parázsra. Az elkészült mű nemcsak méretében, de ízében is kiválóra sikeredett.

Jablonkay Péter, az ötletgazda és a projekt levezetője nagy sikerrel irányította a sütési folyamatát, kiemelve, hogy a kalács nagy mérete elhanyagolható a közösség hatalmas erejéhez képest.

Gratulálunk az első kerület cserkészeinek e jeles teljesítményhez!

Jó munkát!

<https://www.cserkesz.eu/tiz-meteres-kurtoskalacs-keszult-kastl-ban/>

Pótyó István, KCSP ösztöndíjas

Felavatták a Kőrösi Csoma Sándor Emlékközpontot

Orbaiszék neves nyelvtudósa születésének 240. évfordulójához kapcsolódva Kovásznán felavatták a Kőrösi Csoma Sándor Emlékközpontot és megnyitották a 34. Csoma Napokat. Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszter is jelen volt az eseményen.

Gazda József művészettörténész, a Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület (KCSSE) tiszteletbeli elnöke „pattintotta ki a szikrát”, az épület szükségessége mellett érvelve – idézte fel a kezdeteket az elsőként felszólaló Ferencz Éva egyesületi elnök. *„De az emlékközpont nem jött volna létre a magyar állam jelentős támogatása, illetve Lezsák Sándor, a magyar Országgyűlés alelnökének segítő jobbja nélkül, amelyet akkor nyújtott, amikor már szinte minden reményt feladtak a kezdeményezők. Két évszázados adósságot törlesztünk a kulturális antropológia egyik előfutárával, Kőrösi Csoma Sándorral szemben, miközben egy három évtizedes álom megvalósulásának lehetünk tanúi”* – emlékeztetett Ferencz Éva. A KCSSE elnöke a központot egyúttal jelképesen ajándékba adta az egyesületet alapító, április 8-án 88. évét betöltő Gazda Józsefnek.

A szalagvágás és a Szózat eléneklése után az egybegyűltek belülről is megnézheték az épületet, illetve az abban otthonra lelő, „Térképes időutazás” című kiállítást. Az eseményen közreműködtek a Kőrösi Csoma Sándor Középiskola diákjai és a Tiszta szívvel kórus.

(Forrás: Székelyhon.ro — <https://szekelyhon.ro/aktualis/felavattak-a-korosi-csoma-sandor-emlekkozpontot/>)

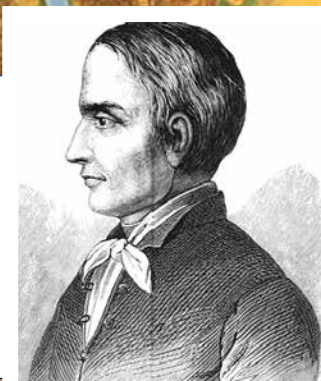
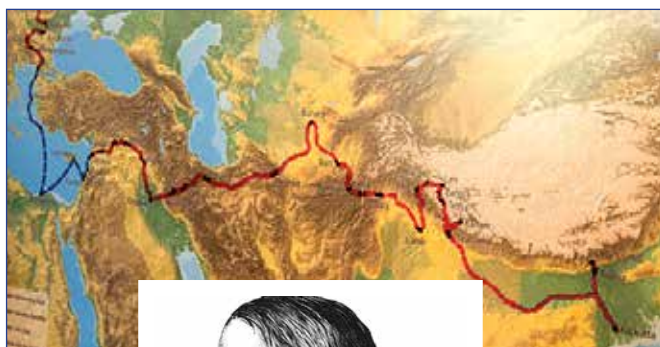
Írta: Bodor Tünde

Gazda József 88. születésnapjára „ajándékba” kapta az épületet

Csák János mint díszvendég a támogatást a jövőre nézve is megígérte, a magyar kormányra nézve kötelezettségnek tartotta, hogy a magyar kultúra a Kárpát-medence minden szegletében virágozzon: az a cél, hogy gazdaságilag erős, kulturálisan magabiztos közösségekből álló nemzet éljen. Ezt követően Balogh Zoltán esperes a KCSSE részéről Csoma-emlékérmet adományozott a miniszternek. A magyar kormány összesen 422 millió forintos támogatást nyújtott a kovásznai emlékközpont kivitelezéséhez.

Kató Béla, az Erdélyi Egyházkerület református püspöke arra hívta fel a figyelmet, hogy minden, ami a világban maradandó, az áldozathozatalnak köszönhető: így a nagyenyedi kollégium is, amely nélkül Kőrösi nem lett volna az, aki. *„Ő viszont azért lett példakép, mert úgy adta oda az életét, hogy abból, amit maga után hagyott, a mai napig tudunk táplálkozni.”*

Cserkésznap Frankfurtban

A frankfurti cserkészek hagyományosan április végén, május elején tartják a „cserkésznapot” a Koltai-kertben. Ez egy be nem épített nagy füves terület, amit a Koltai házaspár ajánlott fel a cserkésznapra rendezvényre hosszú évek óta.

A felnőttek az árnyékba húzódnak beszélgetni, míg a gyerekek különböző foglalkozásokon vesznek részt – sok játékkal. Gyönyörű napos idő segítette a jó hangulatot és az esti tábortűzre való felkészülést.

A délelőtti folyamán lehetett kézműveskedni Karakas Zoltán útmutatása alapján. Készült dúdoló, burrogó, amiket aztán a gyerekek rovásírásos díszítéssel láttak el. A sportpályán ádáz küzdelem folyt az alkalmi csapatok között, s bár a szülői részvétel sem hiányzott, bizony születtek érdekes eredmények (7:1). Rotyogott a pörkölt a bográcsban, főtt a tészta, nyíltak a csemegeuborka-üvegek. A szakács órs semmit nem bízott a véletlenre, 30 fős csapattal biztosította a gondtalan ellátást. Lehetett repetázni, akinek az első adag nem lett volna elég.

Előkerültek a kempingszékek, plédek, de nagy lustálkodás nem volt, hiszen a meccsek folytatódtak és indult a várva várt íjászat Zoltánnal. Folyamatosan nyolc-tíz gyerkőc várt a sorára és – ahogy lenni szokott – szakértőként kommentálta az eseményeket, nem beszélve, hogy neki is van „nyila” (íja) otthon. Aztán több szülő is kipróbálta magát. A kemény mag négy-öt kis szittyá estig lőtt volna. Elszaladt az idő, jött az uzsonna, sós, édes sütemények, sok gyümölcs.

A tábortűzre nagy készülődés volt, a rájuk jellemző humorral fűszerezve mutatták be az előadásukat. Sok nevetés, móka-kacagás volt a leleményesség elismerése.

A zászlólevonást követően még előkerült a labda, a szülők sem fogytak ki a megbeszélendőkből, és a sütik, gyümölcsök sem fogytak ki, hazafelé sem éhezett senki.

A szervezők, cserkészvezetők részéről szép munka volt, egy újabb nagyszerű élménnyel lettünk gazdagabbak. Egy évet várunk, s ott folytatjuk, ahol most abbahagytuk.

Karakas Zoltán, KCSP ösztöndíjas

Csodaország – Kirándulás Bad Homburgban

A tavaszi idő megérkezével a Csodaország iskola kisdíákjait kirándulni vittük Bad Homburgba. A Frankfurthoz közeli város szép kastélyával, hatalmas kastélyparkjával és jellegzetes faházak óvárosával felkeltette a kalandvágyunkat és a felfedezőkedvünket. Szállásra a helyi Jugendherbergében találtunk, ahol a családok és a gyerekek két- vagy négyágyas szobákban éjszakázhattak.

A Németország-szerte megtalálható ifjúsági szállók népszerűek felszereltségük és kedvezményes áruk miatt. Bad Homburgban az egyszerű, de megfelelő szobákon kívül a Jugendherberge éttermében étkezhettünk, közösségi helyiségében kézműveskedhettünk, kertjében a gyerekek fára mászhattak, a büfében pedig hozzájutottunk egy-egy finom üdítőhöz és nassolnivalóhoz.

Kegyes volt velünk a változékony németországi időjárás, így ezen a kellemes meleg, napsütéses szombaton körbejárhattuk a kastély óriási parkját, elgyönyörködve a gazdag növényzetben, a kacsamamával és a kacsapapával a patak felé tartó pelyhes kiskacsákban, láthattunk mókust és kutyákat, bábészkhadtunk a patak feletti kis hidakon, a gyerekek hempergöztek a dombról lefelé a friss fűvön, végül pedig a mesebeli óvárost megcsodálva egy fagyizó felé vettük az irányt mindenki nagy örömeire.

A sok mozgás után gyerekeknek és szülőknél egyaránt jólesett letelepedni a közösségi helyiségben, és míg a felnőttek kifújták magukat az egész napos gyaloglás után, a mentorom és én kézműveskedtünk a gyerekekkel. Színes kartonból anyák napi virágot készítettünk, majd Lázár Ervin egyik meséjének feldolgozásával egy kis műsor után a gyerekek megajándékozták az édesanyjukat a virággal.

Megindító volt látni a mesefeldolgozástól és a kézzel készített virágtól meghatott szülőket. Vacsora után egy jótársasjátékoztunk a gyerekekkel, mi felnőttek pedig későig beszélgettünk. A kirándulásunk sikerén felbuzdulva máris tervezgetni kezdtük az őszi folytatást..

Medveczky Szilvia, KCSP ösztöndíjas

Csodaország Klub e. V.

Néptánc workshop és táncház Berlinben

A Berliini Fonó Néptáncgyűttes néptáncművészt szervezett kétnapos táncworkshoppal és tánc házzal minden tánc kedvelő és érdeklődő számára.

A táncworkshop témája: felcsiki táncok. Ami miatt nagyon különleges volt a szombati nap, hogy a tánc tanítás alatt is élő zenére gyakorolhattak a résztvevők. Vendégünk volt egész hétvégén ugyanis a „Hajnalfalva” Zenekar Budapestről, akik pénteken népzenei koncertet is adtak a Collegium Hungaricum Berlinben, és szombaton is egész nap zenéltek a táncworkshopon és az esti tánc házzal.

A hétvége tánc oktatói, az együttes jelenlegi tánc tanárai, Szabó Zsombor, a Magyar Állami Népi Együttes tagja és Dimény Eszter, a nagyváradi Csillagocská Alapítvány egykori néptánc oktatója voltak. Zsombor és Eszter együtt vezetik a Berliini Fonó Néptáncgyűttes próbáit is, azonban ez volt az első, közös, egész napos tanításuk együtt, ráadásul az esti tánc ház házi gazdája és tanárai is ők voltak.

Harmonikusan dolgoztak együtt a hétvége alatt. Rengeteg pozitív visszajelzést kaptak felkészültségük, szakmai tudásuk, tanítási stílusuk és még a humoruk miatt is. Akik részt vettek az egész hétvégén, biztos alapokat sajátíthattak el a felcsiki táncokból. A táncok mellett a vidék népdalaival is megismerkedhettünk, amelyben Ördög Csenge, a Hajnalfalva Zenekar népdaléneke volt a segítségünk.

A Collegium Hungaricum Berlinben folyt a tánc tanítás, majd a workshopot ugyanitt gyerektánc ház követte, amelyen közel negyven gyerek vett részt. A

moldvai körtáncokon kívül jómagam, Tollár Ivett, és Lukács Henrietta tanítottunk még ugrós táncokat is kecskeduda kíséretében.

A gyerektánc ház után fellépésekkel nyílt meg az esti multság, a felnőtt tánc ház. A Berliini Fonó Néptáncgyűttes két koreográfusával is fellépett: a szatmári és a nyárádmagyarósi táncokkal, valamint színpadra lépett a Berliini Kis Fonó Néptáncgyűttes is. Vendégeink voltak még a Berliini Magyar Kórus tagjai, akik dalokkal, jelenlétükkel színesítették az estét. Az esti tánc ház igazán fergeteges hangulatú volt, nem voltak „pihenők”, „nézők” a tánc szőnyeg körül, minden percét kihasználtuk, hogy együtt táncolhatunk.

A néptánc workshop résztvevői majdnem harmincan voltak, ami azt is jelenti, hogy az eddigi legnépszerűbb hétvégénk volt ez az áprilisi tánc ház. Vasárnap ugyan már zenekar nélkül, de annál nagyobb lelkesedéssel ismételték át a résztvevők az előző

napon tanultak, és vettek új lépéseket, csapásokat.

Reméljük, hogy a következő eseményünkön is ilyen szép számban találkozunk.

Tollár Ivett, KCSP ösztöndíjas

Népzenei koncert Berlinben

Fergeteges népzenei koncerten vehetett részt a berlini közönség a Collegium Hungaricum Berlinben 2024. április 19-én.

A Berliini Fonó Néptáncgyűttes és a Collegium Hungaricum Berlin közös szervezésében jöhetett létre a „Hajnalfa” zenekar első koncertje Berlinben. A tehetséges magyarországi fiatalokat az együtt muzsikálás öröme és a népzene iránti szeretet hozta össze. A zenekar tagjai jelenleg a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem hallgatói.

Muzsikájukkal a Kárpát-medence valamennyi dialektusterületének zenei anyagát és különféle hangszereit keltették életre. Nemcsak népzénet hallgathatott a közönség, de még a hangszerekről is alapos ismeretést kaptak. Rengeteg különleges hangszer volt hallható ezen az estén: cimbalom, tárogató, klarinét, duda, furulya, tambura, ütőgardon, harmonika és természetesen hegedű, brácsa, illetve nagybőgő is. Megszólalt a magyar népzene archaikusabb, régi stílusa, a városias cigányzenészek újabb stílusú játékmódja, illetve román és délszláv muzsika is egyaránt.

Nagy öröm volt látni, hogy nemcsak magyarok érdeklődtek a magyar népzene iránt, a közönség soraiban szép számmal foglaltak helyet német ajkúak is. Köszönjük a Hajnalfa zenekarnak, hogy ilyen sokszínű és változatos koncertben lehetett részünk. Reméljük, hogy még hallhatjuk őket a közeljövőben.

A zenekar tagjai: Ördög Csenge, Rostás Áron, Dobos Levente, Vellai Ferenc, Lisztóczi Péter, Csernák Attila.

A fotókat készítette: Antal Barbara

Tollár Ivett, KCSZP ösztöndíjas

A Bajor-Magyar Fórum tagjainak látogatása a Gärtnerplatztheater színházban

Münchenben két nagy operaház van, ezek egyike a Staatstheater Gärtnerplatz, amely a bécsi Volksoperhez hasonlóan inkább „nép-opera”. Világhírű, de a belépőjegyek nem olyan drágák. A népnek, a polgároknak épült. Különlegessége, hogy a világon csak négy olyan operaház van, és ezek közé tartozik a Gärtnerplatztheater, amelyben mind a négy zenei műfaj képviselteti magát.

A Gärtnerplatztheater impozáns épületében a Bajor-Magyar Fórum szervezésében ismét egy közösségépítő, informatív és zenei élményeket nyújtó délutáni programon vehettünk részt, amelyre a Fórum elnöksége és tagjai, valamint a helyi müncheni magyar közösség tagjai is meghívást kaptak. A résztvevők létszámát a színház 50 főben maximalizálta, az érdeklődés jóval nagyobb volt, a bajor és magyar látogatók fele-fele arányban tudtak részt venni.

A színház egyik vezető dramaturgia, André Borbély rendkívül érdekes német nyelvű előadása München kulturális életének egyik legfontosabb intézményével ismertetett meg bennünket, amely történelmével és változatos eseménykínálatával gazdagítja a bajor főváros kulturális életét, sokszínűségét. Kevesen tudják: Münchenben több zenekar van, mint a komoly zene fővárosának tartott Bécsben.

Az Isar déli partján található, 1865-ben alapított színházban minden évben két opera-, két balett-, két operett- és két musicalbemutatót tartanak, melyek a közönség körében nagy népszerűségnek örvendenek, a ház évi kihasználtsága átlagban 90% felett van. Aznap este a „Nyomorultak” című előadásra készültek, amelyet minden alkalommal telt ház előtt játszanak.

A színházi vezetés során szó esett az épület sokéves felújításáról, annak rendkívüli technikai adottságairól, a több mint 530 embert foglalkoztató stábunkáról, valamint a próbák és előadások folyamatáról, kihívásairól és eredményeiről. Felejthetetlen élményt nyújtott az épület összes termének és részletének megtekintése, különösen, amikor az egész látogatócsapat a színpadon állhatott, és megérezhette a színészek ihletettségét, azt, amikor a 890 fős közönség elé lépnek a számukra „mindent jelentő deszkákon”.

A zenekari próbateremben André mesélt a színház hihetetlen pontossággal koordinált munkájáról, a műszakok összehangolásáról, a zenészek, illetve a művészek közötti együttműködés jelentőségéről, amely a sikeres előadás alapfeltétele, és a terjedelmes háttér- és jogi feladatok fontosságáról, a közreműködő művészek sok éves egyeztetéséről.

A remek hangulatú előadást az énekkari próbateremben zártuk, ahol André személyes élményeit és dramaturgiai munkájának legizgalmasabb pillanatait is megosztotta velünk. Hosszú évek óta

tartott munkakapcsolatunkról és barátságunkról is szó esett, és közben Bach és Bartók művei színesítették a programot a résztvevők legnagyobb örömeire.

A jó hangulatú, élménydús délután ötletét és megszervezését Ravasz Ákos mentoromnak köszönhetjük. Mindez méltóképpen hozzájárult a müncheni és környékbeli Fórum-közösség erősítéséhez és a város kulturális életének jobb megismeréséhez.

Várnagy Andrea, KCSP ösztöndíjas

Tréning Berlinben

A 86. Apáczai Csere János Cserkészcsapat vezetőinek tartottunk tréninget március elején Póto Istvánnal, berlini ösztöndíjas-társammal.

A cserkészőrsök vezetői sokszor dolgoznak együtt, de mint résztvevők alig van alkalmuk jelen lenni. Ezért is szerveztük ezt az eseményt a számukra, hogy még szorosabb kapcsolat alakuljon ki közöttük, és ne csak „munka közben” találkozzanak. A foglalkozás előtt több témaötletet is javasoltak, mi az, amire szükség lenne hangsúlyt fektetni a tréning során. Fejlődni szeretnének az előadói készségeikben, jobban meg szeretnék ismerni egymást és igény volt arra, hogy ezzel a foglalkozással is segítsük azt, hogy hogyan lehet jól fogadni és adni a kritikát.

Ezekből a kérésekből kiindulva kezdtünk gondolkozni közösen Istvánnal.

Megpróbáltuk ezt a három témát összefogni, összegyúrni, hol is tudnak találkozni ezek egymással. Igazából bármilyen közös együttléttel, új helyzetben jobban meg fogják egymást ismerni, így tudtuk, hogy ez mindenképp megvalósul. Drámatanárként természetesen drámás gyakorlatokat vettem fel, ami máris magával hozza az improvizációs gyakorlatokat, a színpadi jelenléteket. De az igazán fő témánk

mégis a harmadik felvetés lett. Rögtön „más nyelvre fordítottuk”, ezzel is új nézőpontot adva a problémakörnek. Nem „kritika”, „vélemény”, „véleménymegosztás”, hanem „visszajelzés” néven emlegettük ezt a témát, hiszen az előző megnevezésekhez számos negatív konnotáció tartozik, a visszajelzés képes semlegesebb maradni.

A tréninget az aznapi programra vonatkozó visszajelző körrel indítottuk, amit „rózsakörnek” neveztünk el. A rózsza szimbólumból kiindulva (virág tövissel) pozitív és negatív visszajelzést adhattak a cserkészvezetők egymásnak. A legnagyobb sikernek a következő feladat örvendett: egy úgynevezett „véleményskála” segítségével beszélgettünk arról, hogy ki mennyire szereti elmondani a véleményét, vagy meghallgatni másokét, mennyire számít nekik az, hogy mások mit gondolnak stb. Az egyik résztvevő így fogalmazta meg az élményét erről a gyakorlatról: „Nekem a legjobban az elhelyezkedés része tetszett a programnak. Jó volt látni, hogy ki hogy látja a dolgokat, és így jobban meg is tudtam ismerni a többieket. Örültem volna, ha van erre még több idő, hogy több mindenki szóhoz jusson. Úgy értem, hogy jó lett volna még mélyebben kifejteni egy-egy témát.”

A program fő játéka során a résztvevők különböző szituációkat kaptak párokban, amit közös megbeszélés után megjelenítettek társaik előtt. A jelenetek között többféle téma szerepelt: iskolai projektfeladat egyenlőtlen munkamegosztással; esküvőszervezés; félrecsúszott információk programszervezők között. A jelenetek problémáiról való gondolkodást tovább mélyítettük különböző technikákkal, például lassítással, belső hangokkal. A program, a résztvevők utólagos visszajelzései alapján is, nagyon sikeres volt. Ez volt az első ilyen tréning, de nem az utolsó, hiszen István – a cserkészek ösztöndíjasaként – több, ehhez hasonló eseményt szervezett még a vezetőknek

Tollár Ivett, KCSP ösztöndíjas

„A sorbaállós, véleménykutató játék ragány volt. Élveztem, hogy láttam mások véleményeit is, és elmagyarázhattam az én álláspontomat.”

(résztvevő)

Otthon workshop Berlinben

„Otthon című” nyitott drámapműhelyt tartottam a Zacc Színpad szervezésében.

A Zacc Színpad színjátszó kör hivatalosan még nem bejegyzett magyar egyesület Berlinben, de több mint egy éve kezdtek el rendszeresen próbálni. A Zaccot az Okuláré nemzetközi felolvasóprojektkben részt vevők alapították. Már nyolc éve vesznek részt aktívan ebben a projektben. A csoport tagjai különböző színházi, táncos háttérrel rendelkeznek, de van olyan is, akinek nagyon új a színházi közeg. A felolvasóesteken kívül két magyar gyermekeknek szóló darab szerepel jelenlegi repertoárjukban.

Több nyitott műhelyt is szerveznek, és most júniusban felkértek, hogy tartsam meg ezt az otthonról szóló workshopot. Örömmel készültem erre az alkalomra, hiszen ez a téma mindig is foglalkoztatott, és persze most, költözés előtt, újra előkerült. Ezek a kérdések jutottak először eszembe: OTTHON. Kinek mi? Kinek hol? Kinek mennyi? Kinek van. Kinek nincs... Azt tudtam, hogy a külföldi magyarok inkább több otthon tartanak számon, hiszen a jelenlegi lakhelyüket és a szülőhazájukat is annak tartják, és még az a generáció is második otthonának nevezi Magyarországot, aki már nem ott született.

Annak érdekében, hogy még mélyebben tudjunk ezzel a kérdéskörrel foglalkozni, a drámapedagógia eszközeit hívtam segítségül, kife-

jezeten külföldi magyar résztvevőkre írtam a foglalkozástervet. Egy Amerikában élő magyar család történetével játszottunk, és beszélgettünk azon keresztül honvágyról, munka és magánélet viszonyáról, ingázásról, identitásról, hazáról. A foglalkozáson többnyire a Zacc Színpad és a Berlini Fonó Néptáncgyűttes tagjai vettek részt. Jó volt látni, ahogy összeér a két közeg ezen a workshopon.

Köszönöm a lehetőséget és minden résztvevőnek a közös játékot!

Tollár Ivett, KCSP ösztöndíjas

Mesés volt az „Ősz ruhája” Münchenben

2024. október 12-én tartotta a Regös Néptáncgyűttes az „Ősz ruhája” című évadnyitó gyerekrendezvényét. Az esemény célja az észre hangolódás és a közös együttlét volt, amelyet magyar népmesék, kézműveskedés és a büfé kínálat finomságok aranyoztak be.

A program részeként Ráduly János kibédi népmesegyűjtéséből meséltem a gyerekeknek viláगतállépő sárkányról, egy visszás vénasszonyról és egy faluról, ahol mindenki addig él, amíg a világ és két nap. Gyakorlat ide vagy oda, teljesen más élmény volt Münchenben mesét mondani, mint otthon. Az előszavas mesemondás lehetővé tette, hogy kedvünkre szaporítsuk a szót, együtt megértsünk egy-egy archaikus kifejezést vagy sose hallott tájszavakat. Ezúttal nem bírhattam a tájszólás könnyű és ismerős dunyhája alá, hanem igazán hinni és láttatni kellett a Küküllő mentét, hogy a gyereksereg is pártolja a szegény ember legkisebb fiát és annak küldetését.

A mesemondás után a gyerekek keze alól többféle kézműves tárgy is kikerült, mint például dióbél baba, őszi asztali dísz vagy szögelt süni. A kézműveskedés ürügyén több természetes anyaggal dolgozhattak, valamint a kézügyességüket is fejleszthették az apró részletekből álló dióbaba elkészítésével és a kalapács helyes használatának gyakorlásával.

Az egyesület kéthavonta szervez kifejezeten gyerekeknek szonális tematikájú eseményeket, ezen kívül a Recefice gyerekcsoport

várja az aprónépet közös néptáncra és játéokra. Az ilyen rendezvények alkalmával a Regös tagjai önkéntesen vezetnek kézműves foglalkozást, jegyet szednek, a büfében árusítanak vagy egy-egy tálca süteménnyel járulnak hozzá az alkalomhoz. Öröm látni és részt vállalni egy ilyen közösség munkájában. Merem állítani, hogy a viláगतállépő sárkánynak esélye sem lenne ellenük!

Kósa Emese Izabella, KCSP ösztöndíjas

REJTETT TARTALÉKAINK I., II.

Uzsalyné dr. Pécsi Rita németországi körútja Nürnberg, 2024. június 14. és 15.

A Nürnbergi Magyar Kultúregyesület vendége volt Uzsalyné dr. Pécsi Rita PhD, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola tanára. Meghívott előadónk neveléskutatóként, feleségként, négy gyermeket nevelő édesanyaként, gyakorló pedagógusként és a szakterület elismert kutatójaként dolgozik, kutat, ad elő.

Előadás-sorozatát a Schönstatt-mozgalom alapító atyjának, Kentenich Józsefnek a pedagógiai rendszerére építi, amely profetikus, hiszen megelőzve korát olyan irányokat mutat, amelyeket a modern neveléstudomány vagy az agykutatás ma messzemenően alátámaszt. Kentenich atya 58 évig dolgozott nevelőként. Eközben számtalan formában kutatta, hogy hogyan lehetséges valóban erős lélekkel, jókedvűen szolgáló embert nevelni a ránk bízott gyermekekből, önmagunkból. Pécsi Rita ezzel a szemlélettel, szuggesztív kisugárzásával, hiteles és önazonos egyéniségével, őszinteségével, humorával, szellemiségével, évtizedes tudásának és tapasztalatának érthető és egyszerű közvetítésével hat egyszerre szellemre és lélekre, a közönséget egyszerre tanítja, lebilincseli és szórakoztatja.

Nürnbergben két alkalommal is találkozhattunk Pécsi Ritával, „Rejtett tartalékaink I., II.” című előadás-sorozatán.

A szokásos, havonta megszervezett klubesten „Rejtett tartalékaink I. – A művészet mint kapcsolódási lehetőség” címmel interaktív előadásra, beszélgetésre hívtuk az előadót. Ezen az estén beszélgetőpartnerünk volt továbbá Hérvová Ittész Klára hegedűművész is. A témák, amelyekről beszélgettünk: „Igaz, hogy a művészet nemzetközi nyelv, hogy segíti a beilleszkedést? Beszélhetünk a művészetről mint kapcsolódási lehetőségről, mit hoztunk, mit viszünk a művészet által?” Pécsi Rita egyik kutatási területe az érzelmi intelligencia, gondolatait hallgatva sokszor úgy éreztük, mintha most nyitná ki a szemünket sok mindennel kapcsolatban, ami eddig is életünk része volt, és mégis... Az egyik résztvevő így fejezte ki ezt szavaival:

„Örültem, hogy egy kicsit új gondolatokat hozott az előadás az életembe, mert a művészet tényleg sok mindenben tud segíteni, csak többen nagyon elhanyagoljuk. Csodáltam, milyen lelkesedéssel lehet egy ilyen témát is előadni.”

Maga a téma és a vendégek személyisége által is igen lelkesítő beszélgetés előtt és után Ittész Klára és zongoraművész férje, Patrik muzsikáltak a hallgatóságnak, igazán gyönyörűség volt őket hallgatni.

Ahogy a Klubesten mindig, a témához kapcsolódóan a gasztronómia sem maradt el, GasztronómiArt címmel Búdik Judit által készített ételkölteményeket lehetett fogyasztani az előadás utáni kötetlen beszélgetés alatt.

Az est mottója:

„Lehet élni zene nélkül is.
A sivatagon át is vezet út. De
mi (...) azt akarjuk, hogy az
ember ne úgy járja végig élete
útját, mintha sivatagon menne
át, hanem virágos réteken.”

Kodály Zoltán

A második előadás, Rejtett tartalékaink II. alcíme: „Kapcsolódási lehetőségeink a mindennapokban” volt. A diaszópórában élő magyar emberekben gyakran felmerülő kérdésekre kereste az előadó a választ, „Hova megyünk 'haza', mikor leszünk 'itt-hon', mik a rejtett tartalékaink távol a családtól és gyökerektől, hogy tud segíteni a közösséghez tartozás a családi közösségekben és a mindennapi élet kisebb-nagyobb közösségeiben?”

Pécsi Rita a résztvevők életébe is öröm-felismeréseket, felejthetetlen élményt hozott régi gondolatok átgondolásával, újraértékelésével, az érzelmi intelligencia jelentőségének tudatosításával, humorával. Előadásai közben és a végén (rá)csodálkozó szemek, nyitott szívek, mosolyok jellemezték a hallgatóságot. Reméljük, sokáig tart ez a hatás.

A hallgatóság a nürnbergi katolikus közösséggel együtt dallal köszönte meg Ritának mindezt, mert énekelni, együtt, jó!

Áldjon meg téged az Úr!

A Nürnbergi Magyar Kultúregyesület nevében köszönjük minden vendégünknek, hogy meghívásunkat elfogadták, és köszönetet mondunk minden segítőnek, akik nélkül ez a rendezvénysorozat sem jöhetett volna létre!

Hálás szívvel köszönjük az Ars Sacra Alapítvány és a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia támogatását!

Bodorné Péter Judit, KCSP ösztöndíjas

Üdv itthon!

Egyszerűsített
ügyintézésrel segítünk
hazatérni.

Hazaváró

A Hazaváró Portál az alábbi linken érhető el:
<https://hazavaro.gov.hu/>
 Tekintse meg a Hazaváró Portált bemutató videót az alábbi linken:
https://youtu.be/omRmaZ5Zqk?si=Sg_HmpG-Lu8gHbR

Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetés Nürnbergben

Április 9-én Tordai-Lejko Gábor főkonzul és Marcus König, Nürnberg város főpolgármestere Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetést adott át V. Zombory Anikónak, a Nürnbergi Magyar Kultúregyesület elnökének. V. Zombory Anikó a nürnbergi és a környéki magyar közösség összefogása, valamint kulturális értékeinek ápolása és gyarapítása érdekében végzett munkája elismeréseként részesült az állami kitüntetésben.

Az ez alkalomból tartott ünnepséget a nürnbergi régi városházában tartották, a nürnbergi polgármester úr felajánlására. Először a nürnbergi konzulátus munkatársa köszöntötte a résztvevőket, majd a főkonzul úr vette át a szót. Beszélt a Nürnbergi Magyar Kultúregyesület szerteágazó, színes munkájáról, megemlítve a csoportokat és partnereket egyaránt. Majd az egyesület elnökéről beszélt, méltatta Anikó nürnbergi és környéki magyarságért végzett többéves tevékenységét.

A polgármester úr lelkesen üdvözölte az erősödő kapcsolatot a magyar főkonzulátus és a nürnbergi városvezetés között, mely új lendületet vett, majd ő is köszöntötte a magyar kultúréletet és annak egyik fő irányítójaként Anikót. Hegede Szabolcs nürnbergi konzul röviden bemutatta Anikó életpályáját, aztán bővebben kitért a nürnbergi évekre is.

Végül Anikó kapott szót. Rövid beszédében köszönetet mondott a müncheni főkonzulátus munkatársainak a kitüntetésre való felterjesztésért, a főpolgármester úrnak, hogy ilyen gyönyörű helyet biztosított az ünnepséghez. Jó volt megtapasztalnia, hogy ez a tízéves önkéntes munka messze is látszódik. Többszörösen

kiemelte, hogy ez a díj egy nagy közös munka, sok-sok önkéntes munkájának a megbecsülése, hangsúlyozva: „egy kitüntetés sohasem csak egy ember elismerése, hanem az egész közösségé.” Hálás szavakkal mondta el, hogy úgy érzi, nem csak ő kapta ezt a magas kitüntetést, hanem mindenki, akivel valaha is együtt dolgozott egy közös cél érdekében, a helyi magyarság identitás-tudatának megerősítésében, kulturális életének sokszínű megszervezésében, programok lebonyolításában. Megköszönve emelte ki, hogy az ő tevékenysége csakis közössége, családja támogatásával és minden önkéntes önzetlen munkájával lehetett eredményes.

Köszönőbeszédét Széchenyi Istvánnak tulajdonított, munkásságát meghatározó, kedvenc idézetével zárta: „Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent és munkálkodhass a jövőn.”

A közös fotózkodást követően állófogadással végződött ez a szép esemény. A meghívottak között ott voltak az egyesület korábbi elnökei, Rozmán Lajos és Bíró Péter, csoportvezetők, Nürnbergben és környékén működő további magyar közösségek vezetői, a Kulturladen Loni-Übler-Haus igazgatója, a nürnbergi Inter-Kultur-Büro vezetője, kollégák Regensburgból,

Ingolstadtból és persze barátok, családtagok is.

Az egyesület fb-oldalán is ezt üzenik a kollégái: „Anikó, szívből gratulálunk a kitüntetéshez és hálásan köszönjük áldozatos munkádat!”

Bodorné Péter Judit, KCSP ösztöndíjas

Származási nyelv kurzusként folytatódik a magyar nyelv oktatása a Hamburgi Magyar Iskolában

Mérföldkőhöz ért a Hamburgi Magyar Iskola, ugyanis megvan nem egy, hanem azonnal két kurzus elindításához szükséges aláírás.

Az évnnyitón, 2024. szeptember 14-én, meglett két (!) „származási nyelv” kurzus indításához szükséges 2x12 aláírás (olyan iskolás korú gyermek jelentkezése, aki Hamburgban jár iskolába). Ez azt jelenti, hogy szeptember 28-tól a HMI tanárai már hivatalosan is származási nyelvként oktatják a magyar nyelvet és tiszteletdíjukról mostantól Hamburg tartomány gondoskodik.

Azért is kiemelkedő eredmény ez, hiszen a kurzushoz a Hamburgban iskolai rendszerbe járó gyerekeket tudják csak hivatalosan felvenni, miközben az iskolába Schleswig-Holsteinből és Alsó-Szászországból is járnak gyerekek (a nem hamburgi gyerekek is részt vehetnek az órákon a hatóság jóváhagyásával – ezt a HMI vezetése külön kérésére tették lehetővé).

Az iskola kiemelt célja a magyar mint idegen nyelv érettségi tárggyá tétele, ami sok németországi magyar diáknak adná meg a lehetőséget arra, hogy magyar nyelvből is érettségi vizsgát tehesen egész Németország területén. Amennyiben Hamburg tartomány elismeri a magyar nyelvet érettségi tárgyként, akkor az összes többi tartomány is ugyanígy tesz.

Ez a cél most az iskola lelkes és kitartó vezetésének köszönhetően körvonalazódni látszik, az erőfeszítések és megbeszélések már az előző tanév második felében megkezdődtek.

A Hamburgi Magyar Iskola megújult vezetősége elsőként ért el ilyen eredményeket.

Az évnnyitón több új család is csatlakozott a HMI-hez, azóta is

érdeklődnek újjak az iskola iránt. Ez azt igazolja vissza, hogy a közösség értékeremtésnek látja a munkánkat. A további jelentkezők számát látva sikerülni fog harmadik kurzus indítása is.

<https://hamburgi-magyarok-ev.de/szarmazasi-nyelv-kurzuskent-folytatodik-a-magyar-nyelv-oktatasa-a-hmi-ben/>

A Hamburgi Magyar Iskolának soha nem volt még ennyi tanulója, mint idén. Az évnnyitón 35 gyerekkel ünnepeltük a tanévkezdést, négy tanárral, akik közül ketten már az előző tanévben is oktattak, és visszatértek. Külön öröm, hogy az iskolának most már két végzett magyar tanára van, akik szívvel és lélekkel tanítják a Hamburgban és a város környékén felnövő magyar gyerekeket.

<https://hamburgi-magyarok-ev.de/tanevnyito-a-hmi-ben-rendkivuli-korulmenyek-kozott/>

Várunk minden diákot továbbra is a Hamburgi Magyar Iskolában!

Dosztán Kornélia, KCSP ösztöndíjas

Hírlevél, Balatoni találkozó

A Kastli Magyar Gimnázium 12. balatoni találkozója – hévízi törzsasztal – szervező: Burg Kastl Alumni e.V., 2024. augusztus 3.

A 12. Balatoni törzsasztal-találkozó 2024. augusztus 3-án a hévízi termelői piac fedett részében volt, ami a Hofbräu Vendéglő mögött található.

Szombaton 17 órakor kezdődött a találkozó. Ekkorra már szinte mindenki megérkezett. Már készen voltak a finom sült húsok, sült kolbászok, krumpli, zöldségek és a klasszikus magyaros gulyásleves, Hédinek és a HB étteremnek köszönhetően. Hajni, Zsófi és segítői hajnalig sütötték őket. Italok, üdítők nagy választékban vártak miniket, és nem maradt el a jéghideg csapolt sör sem. Gondoskodtak róla rendszeresen, hogy késő hajnalig senki se maradjon éhesen vagy szomjasan. Minden isteni finom volt.

18 órakor Hajni mondott rövid köszöntőt, őt Naszádos Péter, Hévíz leendő új polgármestere követte. Jelen volt a média, a Zalai hírlap, valamint a Hévíz TV is.

A találkozón idén több mint hatvanan lehetünk. Kevesebben voltunk, mint máskor, de a hangulat változatlanul nagyon jó volt. Az esténket Szabó Iván és a „Turai banda” élőzenével kísérte. Mindig voltak, akik táncoltak. Nagy öröm volt látni, átélni, amikor Rudi és Keve 40 év után találkoztak újra. Müller Gyuri bácsi is ott volt, pedig már nem mai gyerek. Néhány nagyon szép faragott alkotását itt élőben is megtekinthettük.

Este úgy 21 óra után ismét volt „Hévíz bei Nacht” buszos városnézés. A hangulat ekkorra már nagyon jó volt. Mindkétszer megtelt az elektromos, LED- és kivilágított kisbusz. Az úton volt éneklés, sok nevetés, kisvonal-előzgetés, integetés. Egyszóval mindenki nagyon élvezte.

Vasárnap délelőtt közös reggelivel ismét találkoztunk vagy húszan a Hofbräu Vendéglőben.

Immáron harmadik alkalommal kértek meg, hogy írjak egy rövid kis beszámolót az idei, 2024-es nyári hévízi találkozóról. Röviden annak, aki még nem ismer: Johanna vagyok, kísérőként vettem részt a találkozón. Párom, Ricsi volt diák Kastlban. Mi Burgenlandból, a Fertő tó melletti Podersdorf am See (Pátfalu) településről érkeztünk.

Nekem ez volt a 3. találkozó, amin részt vehettem.

Ugyanúgy, mint az előző években, akár Hévízen, akár Kastlban mindig vannak új személyek, akikkel megismerkedtem. Ezek a találkozók számomra elfeledtetik a hétköznapiakat, kikapcsolódást nyújtanak és feltöltenek. Az új ismeretségeket, az újbóli találkozásokat barátokkal köszönhetem minden egyes hévízi vagy kastli találkozó után. Ti, volt Kastlis diákok, tényleg egy igazi közösség vagytok, akik szívvel-lélekkel beleadtok mindent, hogy mindenki jól érezze magát, legyen az gyerekek vagy felnőttek.

Mindig meghallgatjátok a másikat, segítetek, ha arról van szó, odafigyeltek mindenkire. Ez nem természetes, de belőletek ez természetesen jön, amiért nektek nagyon hálás vagyok. Befogadtatok, elfogadtatok; ez az, ami nagyon jó érzéssel tölt el, ezért várom mindig a találkozót veletek. Szerintem, ha egy teljes hétig tartana egy ilyen találkozó, az is rövid lenne, hiszen így is mindig van valaki, akivel nem tudunk még beszélgetni, vagy megismerkedni. Még egyszer nagyon szépen köszönöm, hogy veletek tölthettem egy nagyon szép hétvégét, köszönöm a beszámolóra való felkérést.

Búcsúzóként annyit írnék, gyertek el jövőre bátran, volt Kastlis diákok és párjaik, gyertek családdal, akik még nem voltak, ezekre a találkozókra, nem fogjátok megbánni. A jókedv, finom ételek és italok, a jó hangulat, régi és új barátok várnak benneteket szeretettel.

Találkozunk jövőre Kastlban és Hévízen!

Téglás Johanna

Kukorica Jancsi kalandja Hirschsprungban

Az idén második alkalommal szervezett közös tevékenységet a drezdai Kányádi Sándor Cserkészcsapat Magyarországról érkező cserkészekkel a Berlinben, illetve Drezdában tevékenykedő KCSP ösztöndíjas közreműködésével. A Drezdába érkező pécsi és budapesti cserkészek ezúttal is meglátogatták a várost, utána részt vettek a drezdai csapat évszázadi portyáján a közeli Érchegységben, az Altenberg melletti Hirschsprung helységben.

Hirschsprungba érkezve a hat lelkes magyarországi cserkész érdekes, dinamikus programot szervezett a náluk pár évvel fiatalabb drezdai gyerekeknek. A portya keret-meséjéhez Petőfi Sándor János vitéze, parasztos nevén Kukorica Jancsi adta az ihletet.

Kukorica Jancsi, Iluskáját keresve, Tündérországba tart. Útja sok kalanddal tele, sosem látott tájakra viszi, többek között az Érchegységbe, ahol a drezdai csapat portyázott. A cserkészek segítettek Jancsinak eljutni Tündérországba és megtalálni Iluskáját, miközben ők maguk is kalandokba keveredtek, eltvedt katonáknak segítettek megtalálni az utat, erdei boszorkáktól tanultak sebesült társaikon segíteni, csomóztak, új népdalokat tanultak és egy megfázott erdei lakónak segítettek tüzet rakni, hogy megmelegedjen.

Tündérorság és Iluska megtalálása után nem ért véget a kaland, ugyanis a portya második napján, a hazafele vezető úton a cserkészeknek próbákat kellett kiállniuk. Most jól fognak ám jönni a Tündérorság felé vezető úton tanultak, hiszen az előző nap tanultak nélkül nem értek volna haza!

*Póty István, KCSP ösztöndíjas
Szócs Zoltán cst.*

Frankfurti cserkésztábor

2024. május 29. és június 2. között tartotta csapattáborát Watzhahn erdejében a 84. Lehel Vezér Cserkészcsapat. A táborozáson több mint százán vettek részt. A pár éves „törpecserkészektől” a „felnőtccserkészekig” minden korosztály jelen volt. A konyhai szolgálatot a szülőkből összeállt őr alkotta. Emberfeletti munkával álltak helyt. Fáradtságot nem ismerve szorgoskodtak a konyhában, hogy mindig finom falatok kerüljenek a csajkáinkba. Bár az időjárás nem kedvezett nekünk, mégis nagyszerű öt napot tudhatunk magunk mögött, és a mindennapos eső ellenére is minden tervezett programot sikerült megvalósítani.

Első nap a táborhoz szükséges felszerelések, azaz a sátrak, ponyvák, szerszámok és a száraz ételek a vezetők segítségével jutottak el a táborhelyre. Itt délelőtt a közösségi pavilont és a konyhát építettük fel, majd késő délután az időközben megérkezett gyerekek közreműködésével kerülhetett sor az őrsi sátrak felépítésére. Ekkor derült ki a gyermekek számára az ideai tábor keretmeséje is: a reformkor.

A tábor öt napja alatt számos színes programban vehettek részt a gyerekek, sőt, a felnőttek is, akik egy előadássorozatot hallhattak a cserkészetéről. A legidősebb gyerekek, a már felavatott cserkészek, legizgalmasabb pillanata az volt, amikor csüörtök este kiderült

számukra, hogy útra kell indulniuk. Ezzel kezdetét vette az éjszakai portyájuk, ahol az éjszaka sötétjében kellett egy térkép segítségével eltalálni a kijelölt helyre, ahol végül egy ponyva alatt álomra hajthaták fejüket.

Természetesen a többi cserkész sem maradt portya nélkül, hiszen pénteken a többi őr is elindult egy napközbeni portyára, mely végcélja a strand volt, a gyermekek nagy örömeire. Am nem volt ez ilyen egyszerű, mert útközben különféle állomásokra kellett eltalálniuk, ahol a vezetőktől további feladatokat kaptak.

Előbb-utóbb mindenkinek sikerült megérkeznie a strandra, ahol megérdemelten töltöttük el a délutánt. A felfrissülés után, visszaérkezve a táborhelyre, a táborút körüli tűzgrás tette még emlékezetesebbé a napot. Szombaton a kihagyhatatlan számháború és egyéb játékok után szentmisén vettünk részt, majd elkezdődött a cserkészek avatása. Azokat avatták hivatalosan is kiscserkészzé, cserkészzé, valamint felnőttcserkészzé, akik év közben sikerrel letették az ehhez szükséges próbákat. Az utolsó nap a sátorbontások, elpakolások után fáradtan, de annál több élménnyel gazdagodva indult mindenki haza.

Balogh Eszter Borbála, KCSP ösztöndíjas

Hírlevél, pünkösöd 2024 - Burg Kastl Alumni e.V. 2024. május 18 - 19.

Immár 18 éve zárta be kapuit a Kastli Magyar Gimnázium. Működése idején mindig pünkösdkor volt a ballagás, így ez az időpont minden diáknak kiemelten fontos, szép emlék. A bezárást követően az ALUMNI minden év pünkösdjén érettségi találkozót szervez, és ezt a hagyományt méltó ünnepléssel folytattuk 2024-ben is.

Csodálatos napfényes időben kezdődtek az előkészületek már csütörtökön. Még kevesen ugyan, de már ezen a napon tették dolgukat az első segítők, többek között a kőbányában helyére került a sátor is. Pénteken már többen megérkeztek, sokan családdal, gyermekkel, és felállították sátraikat, lakóautóikat. A találkozás örömét az egész napos eső sem tudta elrontani. Eközben lassan minden a helyére került a Steinstadel környékén is, folyamatosan érkeztek egyre többen; irány a kőbánya. A grillezés, meleg étel jól esett, a pálinka átmelegített mindenkit. Az együttlét, a „jól tartás” mindenkivel elfeledtette a nem kívánt csapadékot. Szombaton a már csak szemerkélő esőben az önkéntes segítők a nagy sátorban összerakták a színpadot az esti koncertre, miközben az autók folyamatosan gördültek be a helyszínre.

Ez után már a Steinstadelbe indult mindenki, ahol még várt néhány kisebb előkészületi feladat, teremrendezés, a „BÁR”, kávé-süti pult, és kint az italok, ételek előkészítése. Aki ott volt, mindenki szívesen segített, bár olykor nehéz volt otthagyni a rég nem látott barátal folytatott beszélgetést, ami persze teljesen érthető. A meghirdetett időpontra, a „hivatalos kezdésre”, zászlófelvonásra minden a helyére került. Miután megérkezett Stefan Braun polgármester úr is, Joe köszöntötte a jelenlevőket, majd átadta a szót a polgármester úrnak, aki szintén vidám hangnemben szólt a hallgatósághoz. A zászlófelvonást a Himnusz kísérte, amit természetesen mindenki énekelt.

Eddigre már a nap is kisütött, és a délután folyamán még egyre többen érkeztek. Volt sok mosoly, ölelés, örömkönyvek és beszélgetés vég nélkül.

Az eredetileg tervezett 18.00 helyett 19.00 órakor mindenki elindult a kőbányába, ahol Ricsi várta az érkezőket csirkepaprikással, az italok, pálinkák, sörök, üdítők is átköltöztek, és persze már hangolt a zenekar is. Gyuribá is felállította kiállítását, amit mindenki tisztelettel, szeretettel látogatott meg, többen vittek emléket, ajándéknak valót onnan.

A svájci „Tellrock” zenekar Zsiga vezetésével fantasztikus koncertet adott, sokan hallgatták közelről, voltak, akik táncoltak, énekeltek velük. Természetesen a táborfűz is már régóta égett, 40-50 ember állta körül, a sztorizás itt sem hagyott alább, egészen hajnalig tartott.

A vasárnapot a felkelő nap köszöntötte, kicsit megállt az idő, senki nem sietett sehova. Délelőtt aztán visszaérkeztünk a faluba, és a csodálatos időben „új” Kastlisok is érkeztek.

Köszöntötték egymást az osztálytársak, elsősorban persze a jubilálók. 11.00 órakor mindenki egybegyűlt a terembe, és Ági moderálásával kiálltak ezek az osztályok, néhány szót szölk magukról, emlékeikről, amit mindenki nagyon szívesen, együtt emlékezve hallgatott.

Az 1964-es évfolyamból Fazekas Csaba beszélt, ők

még Bauschlottban kezdtek. Bizony voltak nehézségek ott is, és Kastlban is, de mégis összehasonlítva, „akik Bauschlottban kezdtek, azoknak Kastl egy ötcsillagos, ingyentemplomos Grand Hotel volt. Én őszintén szólva szívesen gondolok vissza az itt töltött évekre... S ugyanakkor dicséret az ALUMNI-nak, hogy még ennyi idő után is összetartja a régi diákokat!”

Mindegyik osztálynak volt egy-egy története, amin közösen tudtunk nevetni, elhangzottak megható emlékek, amikor is könnyek szölk a szemekbe, meghitt együttlétnek volt részese minden jelenlevő. A nap további részében is volt emlékidézés, illetve a jelen élethelyzetekről folyt a társalgás, de már kisebb csoportokban.

Hírlevél, pünkösöd 2024 - Burg Kastl Alumni e.V. 2024. május 18 - 19.

Még a zászlólevonás előtt Gyuribá elmondta azt a kezdeményezését, hogy a kopjafás kertet jó lenne felújítani, ehhez toborozta a fafaragó „diákokat”, hiszen ez is csak közösen, sokak önkéntes munkájával tud megvalósulni. Reméljük, elképzelései mások számára is fontosak, és mihamarabb megújul a gimnáziumnak ez az ikonikus, még sajátjának mondható apró területe.

A Himnusz eléneklése után többen elindultak közelebbre, távolabbra, de sokan még harmadik este is visszatértek a kőbányába, a tábortűz mellé.

Az ittlévők, több generáció, együtt ülték körbe a tüzet, ki-ki belekezdett egy népdalba, majd később más magyar dalokba, és együtt énekelte mindenki ezeket a nótákat. Csodálatos zárása volt ez az együttlét a háromnapos találkozónak.

Hétfőn megkezdődött a sátrak lebontása, a színpad szétszerelése, teljes rendrakás, mindenki tette a dolgát, az utolsó segítő kora délután hagyta el a Cserkészparkot.

Az ALUMNI egyesület nevében köszönet minden segítőknek a munkájáért, azoknak, akik a szervezésben, akik a felépítésben, sátor-, színpadállításban, az ünnepség helyszínének, az étellel-itallal ellátásnak a biztosításában, szolgáltatásában, akik a lebonyolításban, majd végül akik a végső rendrakásban, összehangolásban vettek részt, köszönet az adományozott fáért, amit a tűzrakáshoz elhasználtunk és Ricsinek a főzésért. Külön köszönet Zsigának a koncert megszervezéséért, a fergeteges koncertért, hangulatért, és nem utolsósorban a Cserkészparknak, hogy biztosította a homokbányát és a nagy sátrak.

2024-ben a kettő (+1) nap alatt legalább 110 fő volt diák fordult meg Kastlban és/vagy a kőbányában, idén is csodálatos órákat, napokat töltöttünk együtt.

Jövőre találkozunk legalább ennyien, és még sok-sok évig, ugyanekkor, ugyanitt!

Péter Judit, KCSP ösztöndíjas

Passai Magyar Intézet - Neuhausi folklórest am 2024. július 13.

Július 13-ára szerveztük meg a második táncházat Neuhaus am Innben, amelyre számos népzene- és néptánc kedvelő látogatott el. Az esemény egész napos programokkal várta az érdeklődőket. A napot intenzív kalotaszegi néptáncoktatás nyitotta meg, amely reggeltől délután 16 óráig tartott. Az oktatást Bilicki Viktor és Bilicki Tímea, a híres müncheni Regös Néptáncegyüttes vezetői tartották, biztosítva, hogy mind a kezdők, mind a haladók megtalálják a számukra megfelelő szintet. Az oktatáson részt vevő érdeklődők előzetes jelentkezéssel vettek részt, de a táncház során azok is kipróbálhatták a kalotaszegi táncokat, akik csak rövid ízelítőt szerettek volna kapni ebből az autentikus néptáncstílusból.

Az estét magyar népzene, tánc és egy kellemes vacsora tette teljessé. A gyermekek sem maradtak program nélkül: számukra népi kézműves foglalkozásokat szerveztünk.

Az esti táncház csúcspontja a linzi „Ne-felejts Néptáncegyüttes” és a ZHUKi Magyar Kulturális Egyesület közös néptáncbemutatója volt, amelyet élő zene kísért. A zenészek között olyan elismert művészek is felléptek, mint Juhász Andi primás, Vajda István, aki primásként és brácsásként is közreműködött, Rác Pierre brácsán és cimbalmon, Kömíves Zoltán (Husa) brácsán, valamint Csikós Péter (Csipike) nagybőgőn. Az este folyamán a táncot szintén Bilicki Viktor és Bilicki Tímea vezették.

A rendezvény sikeresen ötvözte a hagyományörzést és a közösségi élményt, emlékezetes estét nyújtva minden résztvevő számára.

Mehrl Nándor

„MerjeteK szeretni!” – Egy hétvége Bőjte Csaba atyával

Az augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió és a hozzá tartozó kempteni és neu-ulmi egyházközösség vendége volt Bőjte Csaba atya. A bajorországi látogatásra a nagyszalontai gyermekotthon néhány növendéke is elkísérte Csaba testvért. Mindhárom helyszínen szentmisével és dedikálással egybekötött könyvbemutató várta a helyi magyar közösségeket.

A kempteni magyar katolikus közösség október 12-én, szombaton tartotta szokásos, immár hagyománnyá vált Rózsafüzér Királynője ünnepét. Az ünnepi szentmise főcelebrálására – második alkalommal – Bőjte Csaba atyát kérte fel a közösség, aki örömmel tett eleget a kérésnek, sőt gyermekek kíséretében érkezett. S ha már ilyen hosszú utat megtettek, miért is lett volna hűtlen az augsburgi és a neu-ulmi hívekhez? Október 13-án, vasárnap az augsburgi és neu-ulmi magyar katolikus közösséghez is ellátogatott, ahol szentmisét mutatott be, és kötetlen beszélgetés keretében alkalom adódott dedikálással egybekötött könyvvásárlásra is.

„MerjeteK szeretni!”

Csaba atya prédikációjában ezt a kedves, ámde határozott felszólítást bontotta ki az igen szép számmal egybegyűlt híveknek a szentmise mindhárom helyszínén. Krisztusi szeretetben éljünk, gyakoroljuk mindennapjainkban a türelmet, az alázatot, a megbocsájtást embertársaink irányában. Figyelmünket, gondoskodásunkat, óvó tekintetünket ne vegyük le az elesettekről, a segítségre szorulókról. Ne engedjük el az idősek kezét, családtagjainkra, gyermekeinkre, szüleinkre, rokonainkra, barátainkra, ismerőseinkre szakítsunk elég időt! Adjunk

teret a mosolyoknak, a derűs beszélgetéseknek, a biztató szavaknak, a kézfogásnak, a megértésnek! Hagyjunk időt magunkra, az elcsendesedésre, a belső megnyugvásra, az imáinkra. Bízunk magunkban, bízunk abban, hogy az Úr által kijelölt feladatokat képesek vagyunk megvalósítani, és az Ő nevében cselekedni, az általa mondottakat tettekre váltani. Nem kell nagy dolgokra, különleges látomásokra várni, csak szerető szívvel figyelni mind-

azokra, akik körülöttünk élnek szűkebb és tágabb környezetünkben, közösségeinkben. Mennyivel könnyebb lenne mindannyiunk élete, ha ezt az utat követnénk! Ha Krisztusba vetett hitünket, amit lelkünkben táplálunk, a valóságra kivetítenénk. Csaba testvér mély és magvas gondolatai könnyed, egyszerű nyelvi formába öntve, a rá jellemző egyéni hanghordozásban és humorral elegyítve a szokásos módon magával ragadták a híveket. Saját példáival, személyes élményeivel ékesítve egyszerre éreztük a lehetetlent és a könnyedséget. A hitlenséget átélve pedig belső motivációt arra, hogy a saját életünkben követni tudjuk, és képesek legyünk tettekre váltani apró lépésekben. Lelkünk olyan mélységeket és magasságokat élt meg, amelyeket úgy fogjuk őrizni emlékezetünkben, úgy fogjuk életben tartani, ha merjük mindazokat tenni a szürke hétköznapokban, amik napról napra segítenek megtartani és erősíteni az Úr Jézus Krisztus iránt érzett szeretetünket.

Az ünnepi szentmisék magasztos hangulatát az augsburgi misszió felnőttkórusa és zenekara, valamint a neu-ulmi kórus és gyermekministránsok közreműködése tette teljessé.

No, és a gyerekek! A gyermekotthon apraja, de többségében nagyja csodás ajándékkal kedveskedett vendégadóinak. Egy színdarabbal. Egy közös játékkal. Egy közös előadással. Szent Ferenc életéről. A színdarab témája, nyelvezete, terjedelme biztosan próbára tette a felkészülést és a próbákat, amíg megszületett az alkotás. A csoda pedig abban rejlik, hogy a kedves hallgató és néző mindezen nehézségekből már semmit sem érzett. Megérett a darab. Könnyedén, felszabadultan játszották szerepüket a kicsi és nagyocsa színészpálánták, értették minden mozzanatát, és a tekintélyes mennyiségű szöveg sem jelentett nekik akadályt. Csak csodáltuk mindazt az értéket, ami a szemünk láttára született meg a színdarab által a gyerekek közvetítésével. Mindhárom helyszínen. Az ajándék értékét az elkészítésébe befektetett idő, munka határozza meg. Ez az ajándék pontosan ezen ismérvek miatt lesz mindannyiunk számára felejthetetlen! Hálásan köszönjük!

Mertünk szeretni! Vendégeink családias, otthonos környezetben lettek szállásra a kempteni magyar katolikus közösség vezetőjénél, Kühn Tibor családjánál. A búcsú ünnepi szentmiséje és a gyerekek előadása az alkalom magasztosságát, a könyvbemutató és dedikálás a jótékony cselekedetet, a közös vacsora és multság a magyar virtust, identitásunkat hordozta magában. Mindezek külön-külön is fontos értékek, de együttesen, egyszerre és egy időben megsokszorozódik a hatásuk.

Mertünk szeretni az augsburgi és neu-ulmi együttlét alkalmával is. Szeretetet adtak vendégeink, felejthetetlen élményeket, amelyektől gazdagabbak lettünk. Mindezt vendégszeretetükkel viszonzták a helyi közösség tagjai. Szorgos, segítő kezükkel, figyelmükkel, mosolyokkal, biztató, bátorító szavakkal fejezték ki köszönetüket. Rottyogtak a bográcsok a hétvégén a gulyással, babgulyással, marhapörkölttel. Finomabbnál finomabb házi sütemények kínálták magukat küllemben és ízvilágban. Az egymásra szánt idő, az ismerkedések, beszélgetések, a régi és új találkozások örömeiben újra megéltük az „Együtt tenni és együtt lenni jó!” varázsát.

Orcskai Marianna, KCSP ösztöndíjas

„MerjeteK szeretni!” – Egy hétvége Bőjte Csaba atyával

Vendégek a magyar otthonban

Október 13-án visszajáró vendéget fogadtunk egyesületünkben. Bőjte Csaba ferences szerzetes nem érkezett egyedül, hanem elkísérték őt a nagyszalontai Szent Antal Gyermekvédelmi Központ néhány gyereke és az ulmi és Ulm környéki katolikusok közössége is. A neu-ulmi Boldog Apor Vilmos egyházközség keretében tartott szentmise után a résztvevők a nagyszalontai gyerekek Szent Ferenc életéről szóló előadását tekinthették meg, akik nagy sikert arattak. Kedves vendégeinket jó magyar szokás szerint nem engedhettük

étlen-szomjan útnak, így a vendéglátást az **Ulmi Magyar Kultúregyesületben** szerveztük meg. Egyesületünk vezetősége és tagjai természetesen örömmel járultak hozzá, hogy helyszínt biztosítsanak a nagy eseményhez.

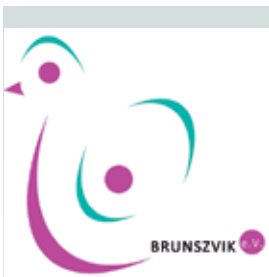
Közösségeinket erősítik a közös élmények, a lélekemelő együttlétek, amelyekből hosszú ideig tudunk táplálkozni. Amint Bőjte Csaba atya is mondta, jó egy közösséghez tartozni!

Isten fizesse mindenkinek a hozzájárulását, adományát!

Székely Enikő, az Ulmi Magyar Kultúregyesület elnöke

Kéz a kézben a magyar kultúrával A Magyar Óvoda és Iskola küldetése Berlinben

A nagy várakozások után szeptember 15-én végre megérkeztem Berlinbe, hogy megkezdjem munkámat a Brunsvik Teréz Egyesületnél. Az elmúlt két hét a felfedezés és ismerkedés jegyében telt: megismerkedtem az egyesület működésével, az óvodákkal és az egyik iskolával, a pedagógusokkal, a gyerekekkel és szüleikkel, valamint Berlin vibráló, sokszínű világával.

A Brunsvik Teréz Egyesület – Egy kapocs a magyar közösség számára

A Brunsvik Teréz Egyesület közel 25 éve működik Berlinben. Célja, hogy kapcsolatot teremtsen és fenntartsa azt a magyar nyelvű családok között, valamint megismertesse a gyerekekkel a magyar nyelvet és kultúrát. Hetente egyszer a legkisebbek számára óvodai foglalkozásokat tartanak, míg a nagyobbak számára minden második szombatot szerveznek iskolai alkalmakat a magyar nyelv és kultúra elsajátítására. A gyerekek többsége vegyes házasságból származik, így ezek az alkalmak nemcsak a tanulás, de a magyar nyelvi közösség megélése szempontjából is kiemelt jelentőséggel bírnak. A foglalkozásokon átélhetik azt az élményt, hogy a magyar nemcsak otthon használható, hanem más környezetben, más gyerekek között is természetes módon jelen lehet a mindennapokban.

Új barátságok, közös élmények magyarul

A foglalkozások nem csupán a nyelvi fejlődésről szólnak. Ezek a találkozások egyben kiváló alkalmat nyújtanak arra is, hogy a gyerekek barátságokat kössenek, hiszen a közös játék, éneklés és

kézműveskedés összekovácsolja őket. A magyar óvoda és iskola így nemcsak tanulási tér, hanem a közösségi kapcsolatok színtere is, ahol a gyerekek magyarul formálódó barátságokat építhetnek.

Az első hetek tapasztalatai

Az első héten már bekapcsolódtam a steglitz-i magyar óvoda munkájába, ahol kedden és csütörtökönként működik egy-egy csoport. A növekvő érdeklődés miatt jelenleg egy harmadik csoport indításán dolgozunk. Ebben a kampányban már én is aktívan részt veszek. A második héten pedig a Prenzlauer Berg-i óvodai foglalkozásokat is megismerhettem, ahol hétfőnként gyűlnek össze a gyerekek.

Az óvodai foglalkozások során a gyerekek játékos formában, mondókák, dalok, mesék és kézműves tevékenységek segítségével fejlődhetnek a magyar nyelvben. Az elmúlt két hétben az alkotások, a mondókák és a mesék a nyuszi, a mókus, a búza és a kukorica köré épültek.

Az első iskolai alkalom az új tanévben a Collegium Hungaricum épületében zajlott. Az iskolai órák során nagy hangsúlyt kap a magyar nyelv írásának és olvasásának tanítása. Az iskolások többek között olvasási és szövegértési feladatokat kapnak, melyek segítenek fejleszteni nyelvi készségeiket. Továbbá tanulnak Magyarországról, kultúrájáról, földrajzáról és történelméről is.

A Brunsvik Teréz Egyesület munkája példaértékű. Fantasztikus látni, ahogyan a gyerekek lelkesen és örömmel kapcsolódnak a magyar nyelvhez, miközben barátságokat építenek és élményekkel gazdagodnak. A következő hónapokban azon dolgozunk majd, hogy ez a folyamat még több családhoz eljusson, és a magyar kultúra még hangsúlyosabban jelenjen meg Berlinben.

Böröndy Veronika, KCSP ösztöndíjas

VII. Nyugat-Európai Magyar Néptáncfesztivál

Stuttgart, 2024. szeptember 27-28.

Szeptember utolsó hétvégén magyar népzeneről volt hangos a stuttgarter Naturfreunde Haus Fuchsrain étterem, valamint a Häussler Bürgerforum: ezekben a napokban zajlott a VII. Nyugat-Európai Magyar Néptáncfesztivál a Csöböröcsök táncgyűttes szervezésében.

A fesztivál fővédnökségét dr. Izsák András stuttgarteri főkonzul vállalta, a kétnapos rendezvényen a talpalávaló a fesztivál zenekara, a Dűvő zenekar, illetve Pikó és bandája húzták. Az esemény meghívott vendégei, zsűrije Gémesi Zoltán és Endrődi Anna Sára voltak, akik véleményezték a fesztiválon fellépő együttesek produkcióit, illetve tánc tanításukkal a tánc házakban is közreműködtek. A fesztivál táncos résztvevői között köszönhetjük a berlini Fonó Táncgyűttest, a heidelbergi Áfonyahegy Táncgyűttest, a müncheni Regös Magyar Néptáncgyűttes kezdő és haladó csoportjait, a zürichi Óperenciás Néptáncgyűttest, a genfi Pannonia Néptáncgyűttest, valamint a házigazdákat, a stuttgarter Csöböröcsök Táncgyűttest.

A Dűvő Zenekar és Pikó

A táncosok, zenészek, együttesvezetők visszatérő vendégekként, régen látott barátokként üdvözölték egymást, illetve töltötték el egy kellemes estét a pénteki tánc házban az eseménynek helyet adó Fuchsrain étteremben. A fesztivált a Csöböröcsök Kultúregyesület elnöke, Kemény József nyitotta meg, ezt követően tánc tanításra került sor, mely után valódi tánc házi hangulat alakult ki páros táncokkal, legényesekkel, pontozókkal, közös énekléssel, csujogatókkal.

A pénteki tánc ház után sokan csak reggel kerültek ágyba, ám a

A Csöböröcsök táncgyűttes leánykara

A Csöböröcsök táncgyűttes balázstelki koreográfia

fesztivál folytatódott: szombaton délelőtt a Csöböröcsök Táncgyűttes tagjai már szorgoskodtak az esemény további programjainak előkészítésén. Ezen a napon a Häussler Bürgerforum épületét töltötte meg a népzene és a táncos hangulat. Délutántól népművészeti vásárral fordulhattak meg a vendégek, illetve beszerezhették az idei fesztiválra készült pólót, zsákot is. A kisebbeknek Wass Mária Magdolna tartott kézműves foglalkozást és gyermektánc házat, majd 18 órától a felnőtt táncosok álltak színpadra. A gálaműsort a Dűvő Zenekar, valamint Gémesi Zoltán és Endrődi Anna Sára közös produkciója nyitotta meg. A közönség számos tájegység táncából, hangulatából kaphatott ízelítőt az est folyamán, hiszen a műsorra dél-alföldi, balázstelki, maglódi, palatkai, somogyi, kutasföldi, felcsíki, szucsági táncokkal készületek az egyes tánc csoportok.

A Csöböröcsök táncgyűttes

A gálaműsor után az együttesvezetők szakmai beszélgetésen vettek részt, ahol visszajelzést kaptak a fesztivál zsűrijétől csoportjaik táncát, koreográfiáját illetően. Eközben pedig a nagyteremben ismét tánc ház és multság kezdődött. A házigazdák a Gondúzó büfében – a méltán népszerű – zsíros deszkával, szendvicssel, virslivel, gulyáslevesrel, finom süteményekkel várták a vendégeket. Szomjoltásra sört, bort, fröccsöt, pálinkát, üdítőt vételezhettek a táncban kimelegedők. Az est különleges itala az „egy méter pálinka” lett. A tánc, a remek hangulat sokáig tartott: az utolsó rendet vasárnap hajnalban húzta a zenekar.

A stuttgarter Csöböröcsök Kultúregyesület jövőre is várja az együtteseket, vendégeket, hogy együtt, közösségben vehessenek részt a VIII. Nyugat-Európai Magyar Néptáncfesztiválon.

Horváth Boglárka, KCSP ösztöndíjas

1. Magyar – Német Katolikus Nyári Fesztivál Dortmundban

2024. június 29-én került sor az 1. Magyar–Német Katolikus Nyári Fesztiválra Dortmundban, Észak-Rajna–Vesztfáliában.

E jeles eseményre látogatott el dr. Szilágyi Péter nemzetpolitikaért felelős helyettes államtitkár, Altdorfer Domonkos és Csige Soma konzulok a düsseldorfi konzulátusról, továbbá Akarsu Anikó, a Baden-Württembergi Konzuli Magyar Iskola renningeni osztályfőnöke és Kóti Ágnes, a Münchener Hétvégi Magyar Iskola és Óvoda pedagógusa.

A német katolikus mise egy része a Dortmundi Magyar Kulturális Közösség gyermekeinek köszönhetően magyarul is elhangzott.

Ezután került sor a Szent Meinolfus Közösség köszöntőbeszédére, majd a Dortmundi Magyar Kulturális Közösség tevékenységének a bemutatására. Majd Simon Stefán, a Vitézi Rend Karitatív Részleg Németország e. V. vezetője mutatta be szervezetének németországi és magyarországi jótékonyági tevékenységét.

Ezt követően dr. Szilágyi Péter köszöntötte a nyári fesztivál vendégeit, hangsúlyozva a diaszpórában lévő magyar közösségek fontosságát és a helyi közösségekkel való együttműködésük jelentőségét, amit a Dortmundi Magyar Kulturális Közösség gyermek néptáncso-

portjának a fellépése koronázott.

A felnőttek táncbemutatója egy közös táncral zárult, amibe a közönséget is sikerült bevonni.

Dr. Szilágyi Péter megnyitotta a „Hungarikumok” című, 19 roll upból álló vándorkiállítást (amely a Fialok a Nemzetért Alapítványnak köszönhetően külföldön Dortmundban került elsőként bemutatásra a diaszpóra közösségénél) és a Nemzeti Művelődési Intézet támogatásával tevékenkedő hímző- és gyöngyfűző szakkörünkön készült termékek bemutatóját.

A magyar gasztronómiai különlegességek, mint a gulyásleves, lánagos és kiürtöskalács sem maradtak el, mindezt a vendégek egy tartalmas beszélgetés keretében fogyasztották el a vendégségben.

Ezúton szeretnénk megköszönni a közösség tagjainak fáradtságos munkáját, nélkülük nem jöhetett volna létre ez a nagyszerű rendezvény.

Jancsó Ágota

Október 23. Ulmban

Ez a szombat más volt, mint a többi. Bár úgy indult, mint minden iskolai nap: reggel 9 órakor elkezdődött a tanítás az ulmi tagiskola minden csoportjában. A Lepke csoport azonban most a Méhecskénél vendégeskedett.

Nagy összhangban dolgoztak együtt „kicsik és nagyok”, készültek a délutánra. Beszélgettek, ismerkedtek, közben sok új dolgot megtanultak. Képeket néztünk, amiknek „nem volt színe”, gyerekek voltak rajta. Olyan gyerekek, akik talán még mai is élnek, ők lehetnek a mi nagyszüleink, dédszüleink. Nem voltak játékaik, tévét és táblagépet sem láttunk a képeken. Sőt volt olyan kép is, ahol fegyvert fogtak. Megbeszéltük, erre azért volt szükségük, hogy megvédjék magukat.

Mindannyian egyetértettünk abban, milyen szerencsések vagyunk, hogy szabadon élhetünk és játszhatunk. Az elmúlt idők emlékére és az 1956-os eseményeket felelevenítve elkészítettük a forradalom jelképét. Gyorsan elrepült a délelőtti négy tanítási óra. Ezután közösen énekelve, büszkén és lyukas zászlóinkat lengetve indultunk el az Ulmi Magyar Kultúregyesület felé.

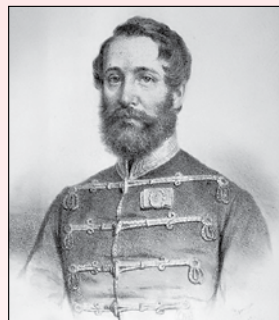
Már szinte hagyománynak számít, hogy az ulmi tagiskola tanulói nemzeti ünnepeinket az egyesülettel közösen ünneplik. Az idei műsor Márai Sándor: „Mennyből az angyal” című verse köré épült (benn az „Angyal, vigyél hírt a csodáról” sorral), iskolánk tanulói egy műsorblokkal tisztelegtek a forradalom hősei előtt. A megemlékezés nagyon megható és családi hangulatú volt, ugyanis az ulmi diaszpórában élő magyarok három generációja képviseltette magát ezen a jeles napon. Szívmelengető volt látni, ahogy a gyermekeink, mint az 56-os ifjak, átléssel olvasták fel szövegeiket. Szemükben ott csillogott a hazaszeretet, és látszott összetartozásuk. Hogy mennyire fontos az számukra, hogy külföldön élnek, magyarul beszélnek és egy közösséghez tartoznak. Ezt nem bizonyítja semmi sem jobban, mint az, hogy nem a szüleik választották számukra a szöveget és kötelezték őket szerepelni. Minden szereplő önként vállalta a fellépést, és egy hosszú nap után kiállva átléssel tisztelgett az 1956-os októberi forradalom előtt. A gyermekek felkészítését a felsősök tanárának, Szilágyi Józsefnek köszönjük. Hálával tartozunk Székely Nikóknak, az Ulmi Magyar Kultúregyesület elnökének, hogy támogatja ezeket a megemlékezéseket, és teret ad nekik. Számomra ezek az alkalmak mindig saját diákveimmet idézik, éltetik bennem tovább azt az érzést, amit Magyarországon, szülőházamban éreztem. Ez az érték az, amit saját gyermekeinknek és iskolánk tanulóinak egy „idegen országban” igyekszünk átadni. Bátran állíthatom, ilyenkor mindannyian úgy érezzük egy kicsit, otthon vagyunk.

Váradik Nikolett, pedagógus/szülő Ulm

Niddatal-Ilbenstadt-i megemlékezés

Október 6-án Niddatal-Ilbenstadtban, gróf Leiningen-Westerburg Károly szülővárosában emlékeztünk meg az aradi vértanúkról.

A megemlékezés a bazilikában vette kezdetét, ahol a helyi német közösség szentmiséjén vettünk részt. Itt Belényesi József katolikus plébános mondott szentbeszédet, melynek elején emlékeztetett az 1848–49-es szabadságharc jelentőségére és az aradi tizenháromra.

Ezt követően a megjelentek annál az emléktáblánál gyűltek össze, amelyet a BUOD 25 évvel korábban, gróf Leiningen-Westerburg Károly tiszteletére, annak szülőházán helyezett el. Itt Batári Zoltán református lelkész szólt a hívekhez, amit az emléktábla megkoszorúzása követett.

A későbbiekben dr. Klement Kornél, a Németországi Magyar Szervezetek Szövetségének (BUOD) elnöke tartott előadást október 6-a jelentőségéről. Az előadás legelejen az egybegyűltek közösen elénekelték a Klapka-indulót, zárásként pedig a Székely himnuszt.

Dr. Klement Kornél szavaiból megtudhatjuk, hogy gróf Leiningen-Westerburg Károly felesége révén került kapcsolatba a magyarokkal, és hogy nem ő az egyetlen aradi vértanú, aki annak

ellenére, hogy nem magyar származású volt, mégis egy magyar ügyért áldozta az életét. További érdekesség, hogy a gróf két testvére is harcolt a forradalomban, de az ellenséges oldalon. Érdeemes azt is tudnunk, hogy bár gróf Leiningen-Westerburg Károly származása révén kérhetett volna kegyelmet, ezt mégsem tette meg: tartotta szavát és a végsőkig kiállt a szabadságharc ügye mellett

Kapornaky Veronika, KCSP ösztöndíjas

Táncház – Rezeda, Frankfurt

2024. október 26-án ismét magyar táncházra került sor Frankfurtban, a Rezeda Egyesület szervezésében.

A táncház este hét órakor kezdődött a Németországban élő „Nyugati Szél” muzikusai közreműködésével. A programon szatmári, kalotaszegi, széki, mezőszéki és

vajdaszentiványi táncok szerepeltek. A táncházat a hagyományos kalotaszegi hajnali nóta éneklésével zártuk. A táncházban összesen ötvenen vettek részt.

A talpalávalót a „Nyugati Szél” zenekar négy zenésze szolgáltatta. A remek német és görög étel- és italválasztékról ismét az Ellerfeldschänke csapata gondoskodott.

Garber Anette

Európai magyar cserkészek Kiscsős falujában KISCŐSZ: A MAGYAR NÉPHAGYOMÁNY MEGÉLÉSE

2024. március 22. és április 1. között Kiscsősön zajlott a Külföldi Magyar Cserkészszövetség európai kerületének egyik legkülönlegesebb eseménye, a Regös tábor és a Regös segédtsztképző tábor. Ezek a táborok a magyar néphagyományok ápolását és továbbadását szolgálják. Lehetőséget nyújtanak a diaszpórában élő fiataloknak, hogy mélyebben megismerjék a magyar kultúrát, népzene, néptáncot.

A Regös tábor célja és programja:

A Regös tábor 12 éves kortól fogadja a fiatalokat, akik a tábor ideje alatt gazdag programokban vehetnek részt. A magyar népdalok, népzene és néptánc tanulása mellett a táborozók különféle néprajzi ismeretekkel: fafaragással, nemezeléssel, agyagmunkával gazdagodnak. A tábor különösen népszerű a fiatalok körében a jó társaság, kiváló szervezés és változatos programok miatt.

A Regös segédtsztképző tábor (RST):

A Regös segédtsztképző tábor célja, hogy a cserkészek közül azokat képezze tovább, akik különösen érdeklődnek a néprajz iránt. A képzés során a segédtsztképző jelöltek mélyreható néprajzi ismereteket szereznek, kutatási feladatokat végeznek. Az idén kilenc jelölt volt a táborban, akik Nyugat- és Kelet-Európából, Magyarországról, sőt, még Amerikából is érkeztek.

Mitől regös ez a képzés?

A képzés két fő területre osztható: segédtsztképző cserkészstudás és regös néprajzi tudás. A regösképzések különösen nagy hangsúlyt kapnak, és a jelölteknek komoly kutatómunkát kell végezniük. A kutatás eredményeit előadások formájában osztják meg, amelyeket a Regös tábor résztvevői is meghallgatnak. Ez a kölcsönhatás mindkét csoport számára hasznos, hiszen a táborozók tudása gyarapodik, és a segédtsztképző jelöltek is mélyebb ismereteket szereznek.

Az idei téma: életfordulók és szokások

Az idei táborban az életfordulókhoz kapcsolódó szokások kerültek a középpontba. Az előadások a születés és keresztelés, a házasság és családalapítás, valamint a halál és temetés témáit dolgozták fel.

Ezek a témák nemcsak a néprajzi tudás elmélyítésére szolgáltak, hanem lehetőséget nyújtottak a táborozóknak arra is, hogy jobban megértsék a magyar kultúra és hagyományok alapvető értékeit és jelentőségét. Az előadások révén a résztvevők betekintést nyerhettek az egyes életfordulókhoz kapcsolódó szokások történelmi háttérébe és kulturális jelentőségébe, ezáltal gazdagítva ismereteiket és erősítve identitástudatukat.

„Csak tiszta forrásból”

Az RST-ben különösen nagy hangsúlyt fektetnek a „tisza forrás” keresésére és kizárólag abból való szellemi és kulturális táplálkozásra. Ez azt jelenti, hogy a képzés során a résztvevők igyekeznek autentikus és őszinte formában megismerni és megőrizni a magyar néphagyományokat. Arra törekednek, hogy a néprajzi tudásuk forrása hiteles és tiszta legyen, ezáltal hozzájárulva a hagyományok tiszta formában történő továbbadásához. Ezen törekvésük célja, hogy a hagyományok ne csupán megmaradjanak, hanem valódi értéküket és jelentőségüket is megőrizzék.

A tábor minden évben szent időben, húsvét idején kerül megrendezésre. Ez az időszak különösen jelentős, hiszen a húsvét a megújulás, az újkezdés és a hit időszaka, amely ünnepélyes keretben ad a hagyományok mélyebb megértésének és a közösségi élmények megélésének. A szent időszakban tartott tábor nemcsak a néprajzi tudás átadását szolgálja, hanem a résztvevők lelki és szellemi feltöltődését is, így az élmények és az itt megszerzett ismeretek maradandóbbak és értékesebbek lesznek.

A Regös tábor és a Regös segédtsztképző tábor kiváló példa arra, hogyan lehet a magyar néphagyományokat életben tartani és továbbadni a fiatal generációk számára. Az ilyen események nemcsak közösségépítő erejűek, hanem hozzájárulnak a magyar kulturális örökség megőrzéséhez is.

Pótó István, KCSP ösztöndíjas

Guzsalyas

– avagy szombat esték a Csöböracsök Kultúregyesület szervezésében

Az őszi betakarítástól a farsang végéig tartó időszakban elődeink a fonást, azaz a kenderszösz vászonneművé való alakítását végezték. Az erre a munkára kialakult helyszín és intézmény a fonó, a fonóka, vagyis a guzsalyas lett, melynek különböző szerveződésű formái ma is ismertek. Általában a lányok, asszonyok gyűltek össze a guzsalyasban, de gyakoriak voltak a vegyes fonók, illetve az úgynevezett táncos fonók is: a nők és az általuk végzett munkák mellett megjelentek a férfiak, a különböző játékok – mint például a betyárjáték –, valamint maga a tánc, a multság.

A hagyományos fonókák akkor szűntek meg, amikor a kenderszösz házi feldolgozásának helyébe az ipari feldolgozás lépett. Am a kalákában végezhető munka, a beszélgetésre, társaságra, együtt töltött időre való igény nem szűnt meg a fonók felszámolásával. A Csöböracsök Kultúregyesület szervezésében megvalósuló első guzsalyas estén is ennek lehettek tanúi a résztvevők. A gondolat, hogy guzsalyas szerveződjön, egy régi álom, amely gyerekkori emlékekhez, a konyhából jövő különleges illatokhoz, a szobából hallatszó jó hangulathoz fűződik. Kemény József a Csöböracsök Kultúregyesület élén

ezt a kellemes hangulatot megidéző programsorozatot indította útjára október 19-én barátaival, táncosaival karöltve.

A Csöböracsök első guzsalyas estje a régi hagyományok mentén szerveződött: az estét közös énekléssel, mesékkel kezdték a résztvevők, majd előkerült a kézimunka – jobban mondva ez alkalommal a kézműveskedés –, amihez inkább a lányok, asszonyok ültek le, míg a legények, férfiak más elfoglaltságot találtak maguknak. A jó illatokról, finom falatokról maguk a programra érkezők gondoskodtak egy-egy tálca süteménnyel, szendviccsel, illetve különböző frissítőket is találtak a szomszédjukat oltani vágyók. Az est végén még a karaktercipők is előkerültek: ezúttal a járszági lassú csárdás lépéseivel, dallamaival ismerkedhettek meg az érdeklődők.

A novemberi guzsalyas témája az advent lesz, így kézműves elfoglaltságként adventi koszorút készíthetnek a résztvevők. Erre az estre is szeretettel várjuk az érdeklődőket

Horváth Boglárka, KCSP ösztöndíjas

Kalapdíszek készítése

Az elkészült kalapdísz

Kézműveskedés

Testvéri(es) összecsapás

Férfias erőpróbák

Megérkeztem Regensburgba, ahol „körbeölelt” az irodalom

Rövid beszámoló az első benyomásról, miután elfoglaltam a helyem Regensburgban, a **Müncheni Magyar Intézetben**.

Nagyon különleges élmény volt először belépni az intézet ajtaján. Mi vár itt rám? Magyarul kell köszönnöm vagy először megszólalnom? De hiszen Németországban vagyok! Aggódnom aztán egy pillanati sem kellett, mert kedves, igazán magyaros, melegsívű fogadtatásban volt részem. Mindenki örömmel és mosollyal az arcán köszöntött, élükön dr. Lengyel Zsolt intézetvezetővel. Azonnal otthon éreztem magam a kollégáim között.

Az első napok az ismerkedésről szóltak. Először az épületben vezettek körbe, majd betekintést nyertem az intézet működésébe és mindennapjaiba. Magával ragadott egy egészen sajátos érzés; mondhatnám úgy is, hogy tátott szájjal fordultam körbe a sok-sok könyvtől roskadozó polc láttán. Vannak itt német nyelvű magyar, elsősorban szépirodalmi, valamint magyarra lefordított világirodalmi alkotások.

Aki ide lép, igazi könyvtárban érezheti magát, amely egyszerre tölt el felemelő és megnyugtató érzéssel. Ezeknek a könyvespolcoknak van egy egészen különleges, meghitt hangulata, mintha az irodalom ölelése venne körül minket.

Talabos Andrea, KCSP ösztöndíjas

Hagyatéki könyvek

1956-os megemlékezés Frankfurtban

Az 1956-os forradalomról és szabadságharcról való ünnepélyes megemlékezés október 27-én szentmisével kezdődött, melyet Belényesi József katolikus plébános celebrált a frankfurti Szentháromság-templomban (Dreifaltigkeitskirche).

A misét követően szeretetvendégség várta az egybegyűlteket, amihez a résztvevők is hozzájárultak otthonról hozott finomságokkal. A falatozást, kötetlen baráti beszélgetést követően a közösségi teremben folytatódott az esemény.

Dr. Klement Kornél, a Németországi Magyar Szervezetek Szövetségének (BUOD) elnöke köszöntötte az egybegyűlteket, illetve énekekre is buzdított minket: közösen elénekeltük a „Kossuth Lajos táborában” kezdetű dalt. Ezután megosztott velünk néhány személyes emléket, gondolatot az 1956-ban Németországba menekült szüleiről. Felidézte az édesapja által sokat emlegetett Vörösmarty Mihály „Szép Ilonka” című költeményében található részletet: „Éljen hát a hős vezér magzatja, / Addig éljen, míg a honnak él! / De szakadjon élte pillanatja, / Melyben attól elpártolni kél; / Egy király se inkább, mint hitetlen: / Nyűg a népen a rossz s tehetetlen.” Ez az idézet a történelem bármely szakaszában, így napjainkban is iránymutató lehet minden embernek.

A továbbiakban Barcsay Ádám, a mainzi magyar közösség tagja „Az 1956-os magyar forradalom a magyar történelemkönyvekben az 1989-es rendszerváltás előtt és után” címmel tartott előadást – ez egyben az egyetemi diplomamunkájának témája is. Előadásában olyan kérdéseket taglalt, mint például, hogy mennyiben és hogyan különböznek a kiválasztott tankönyvek, milyen fókuszpontok, elhallgatások és torzítások jelennek meg az 1956-os forradalom ábrázolásában. Tanulásgként azt fogalmazta meg, hogy a politikai ideológiák milyen erősen befolyásolhatják a történelmi események iskolai tankönyvekben való megjelenítését. Emellett kihangsúlyozta, hogy a tananyaghoz kritikus gondolkodással közelítsünk, kérdőjelezzük meg annak hitelességét, próbáljunk több oldalról tájékozódni.

Az előadást követően a jelenlévők között beszélgetés bontakozott ki a téma kapcsán, melynek során a közösség két olyan tagja is megosztotta személyes tapasztalatait, akik 1956-ban menekültek Németországba.

A tudományos beszámolót, illetve a személyes tapasztalatokat hallva igazán hiteles képet kaptunk az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeiről, a történelemben és az emberekben hagyott lenyomatáról

Kádár Orsolya, KCSP ösztöndíjas

Október 17-én váratlanul, 57 éves korában elhunyt

Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár,

aki személyesen és az általa vezetett államtitkársággal oly sokat segített nekünk, németországi magyar közösségeknek is.

Mint a nemzetpolitikáért felelős államtitkár szíven viselte a határon túli és a diaszpórában élő magyarság sorsát, és ahol csak tehetette, felelős pozícióban segítette és támogatta közösségeiket és szervezeteiket – így például a BUOD-ot is – megfontolt és jól átgondolt módon. Mindent megtett azért, hogy a magyar kormány nemzetpolitikájának vezérével, a nemzeti összetartozás minden magyarnak a világ minden táján kézzelfogható valóság legyen.

Kötelességemnek éreztem, hogy elmenjek temetésére, melyre október 24-én került sor szülővárosában – Bonyhádon – evangélikus temetőben. Vittem magammal koszorúkat a BUOD és a Kastl Hárshegy Cserkészpark nevében, hiszen az általunk is nagyon megszeretett Turul Házat a nemzetpolitikai államtitkárság bőkezű támogatása nélkül nem tudtuk volna megépíteni.

A nyugati diaszpórát összesen öten képviseltük. A NYEOMSZSZ részéről Bihari Szabolcs elnök és Zennyessy László társelnökhelyettes is részt vett.

A temetés felemelő, méltóságteljes, meghitt és baráti volt több száz, talán ezer személy részvételével. Ott volt legalább három püspök, rengeteg pap, minden felekezet rangos képviselői. A politikusok közül Orbán Viktor és felesége, Lévai Anikó, Semjén Zsolt, Kövér László, Gulyás Gergely, Soltész Miklós, Rétvári Bence stb. A volt köztársasági elnökök közül Novák Katalin és Áder János is eljött. A határon túli politikai és civil közösségek is mind jelen voltak.

A gyászmise előtt és a temetés után népviseletbe öltözött bukovinai székelyek várták a vendégeket a művelődési házban kis étellel, itallal. Potápi Árpád maga is a második világháború után a Bácskából Tolna és Baranya megyékbe menekült bukovinai székely közösség tagja volt. Bizonyára innen eredt mély, őszinte és megértéssel, barátsággal teli elkötelezettsége a határon túli és a nyugati diaszpórában élő magyar közösségek iránt. Igazi hídépítő volt, a magyarság összetartozását és összetartását képviselte a leghitelesebben.

Emlékét szívünkben megőrizzük.

Nyugodjék békében!

Klement Kornél

BUOD KÖRKÉP

a Németországi Magyar Szervezetek Szövetségének kiadványa

Felelős szerkesztő: dr. Klement Kornél elnök
Szerkesztő: Baczur Magdolna elnökségi tag
Olvasószerkesztő: Urban Mária

www.buod.de

Kopjafát állítottak a bonyhádi evangélikus temetőben az októberben elhunyt Potápi Árpád János emlékére

Potápi Kata, a néhai államtitkár lánya és Orbán Attila, a Tolna Vármegyei Önkormányzat közgyűlésének elnöke kötötte fel a szalagot a kopjafára.

Fotó: Makovics Kornél

Forrás: www.teol.hu

KÉSZÜLT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

**Áldott, békés, boldog karácsonyt
és minden jót kívánunk
az új esztendőben.**